

## **İqtisadi təhlil fənni-30.30A**

**Hörmətli tələbələr düzgün cavab A variantıdır.**

**1.Ticarət təşkilatında əmək məsrəflərinin səviyyəsinin aşağıdakı göstərici necə hesablanır?**

- A) Mal dövriyyəsinin hər min manatı hesabı ilə işçilərin sayı
- B) Bir ticarət işçisinə düşən mal dövriyyəsinin həcmi
- C) Bir satıcıya düşən mal dövriyyəsinin həcmi
- D) İl ərzində işlənmiş vaxt
- E) Vaxt vahidi ərzində satışın həcmi

**2.Təhlil prosesində satışın mövsümiliyi necə müəyyən olunur?**

- A) Ümumi inkişaf meyli ilə
- B) Pərakəndə satışın strukturu ilə
- C) Ritmiklik dərəcəsi ilə
- D) Malların çeşidi ilə
- E) Satış formaları ilə

**3.Pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi hansı amilin təsiri altında dəyişir ?**

- A) Əmtəə kütləsinin həcmi
- B) Mal satışının ritmikliyi
- C) Struktur dəyişikliyi
- D) Realizə olunan malların çeşidi
- E) Malların dövretmə sürəti

**4.Malların strukturunun təhlili nəyi nəzərdə tutur?**

- A) Hər bir mal qrupunun xüsusi çəkisini
- B) Səyyar ticarət vasitələrinin xüsusi çəkisini
- C) Kiçik topdan satışın xüsusi çəkisi
- D) Stasionar müəssisələrinin payının müəyyən edilməsi
- E) Kataloq üzrə mal satışının xüsusi çəkisini

**5.Pərakəndə mal dövriyyəsinin çeşidlər üzrə təhlili nəyi müəyyən edir ?**

- A) Satışda ayrı-ayrı malların dəyişmə meylini
- B) Satışın stabilliyini
- C) Satışın xüsusi çəkisini
- D) Ticarət təşkilatının işinin ritmikliyi
- E) Mağazanın maddi-texniki bazasının vəziyyəti

**6.Pərakəndə mal dövriyyəsinin həcminə təsir edən amillər nələrdir ?**

- A) Mal ehtiyatları əmək resursları maddi –texniki baza
- B) Əmək resursları malların hərəkət həlqəsi və mal ehtiyatları
- C) Malların satışının tranzit forması mal ehtiyatları əmək resursları
- D) Malların satışının anbar forması əmək məhsuldarlığı ticarət işçilərinin quruluşu
- E) Maddi-texniki baza sistem daxili mal buraxılışı və mal ehtiyatları

**7.Kapital qoyuluşlarına daxil deyildir ?**

- A) Maliyyə planları
- B) Layihə axtarış işləri
- C) Tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- D) Avadanlıqlara alətlər inventarlara alətlər
- E) Tikilən müəssisənin direktorluğu və texniki nəzarət işçilərinin saxlanma xərcləri

**8.İqtisadiyyatın hansı sahəsində bitməmiş istehsal xüsusi yer tutur ?**

- A) Tikintidə                                      B) Ticarətdə                                      C) Nəqliyyatda  
D) Kənd təsərrüfatında                      E) Sənayedə

**9.Tikinti sahəsində aparıcı fiqur kimdir?**

- A) İnvestor                                      B) Binatikən                                      C)Sifarişçi  
D) Layihəçi                                      E) Podratçı

**10. Tikinti obyektinin maliyyələşdirməsini kim həyata keçirir?**

- A) İnvestor                                      B) Binatikən                                      C)Podratçı  
D) Layihəçi                                      E) Sifarişçi

**11. Kənd təsərrüfatında torpağın münbitliyini müəyyən edərkən hansı göstəricidən istifadə olunmur?**

- A) Relyef mikroiqlim                                      B) Təbii otlaq sahəsinin məhsuldarlığı  
C) Kənd təsərrüfatı bitkilərinin orta illik məhsuldarlığı  
D) 1 ha əkin sahəsindən alınan məhsulun həcmi  
E) 1 ha əkin sahəsindən alınan ümumi məhsulun dəyəri

**12. Məhsul növləri üzrə ümumi məhsul planının yerinə yetirilməsi necə qiymətləndirilir ?**

- A) Natural ifadədə                                      B) Şerti-natural ifadədə                                      C)Dəyəri fadəsində  
D) Natural-dəyər ifadəsində                      E) Şerti-dəyər ifadəsində

**13.İqtisadi mahiyyətinə görə tədavül xərcləri necə təsnifləşdirilir?**

- A)Müstəqim                      B) Əsas                      C) Material                      D) Köməkçi                      E) Əlavə

**14.Dövriyyə vəsaitlərinin hansı növünə inflayasiya daha çox təsir göstərir?**

- A) Milli valyutada pul vəsaitləri                      B) İstehsal ehtiyatları  
C) Debitor borcları                                      D) Qısamüddətli maliyyə qoyuluşları  
E) Uzunmüddətli maliyyə qoyuluşları

**15.Ümumi gəlirə təsir edən amillər nələrdir?**

- A) Mal dövriyyəsinin həcmi                                      B) Malların yeridilməsi forması  
C) Qiymət əlavəsinin mövcudluğu                      D) Təşkilatın kadrlarının hazırlıq səviyyəsi  
E)Ticarət şkilatının maddi-texniki bazsını vəziyyəti

**16.Malların satışından mənfəət göstəricisi necə səciyyələndirilir?**

- A) Gəlirlə xərc arasındakı fərqi                                      B) Realizə olunmuş ticarət güzəşti  
C) Ticarət təşkilatının xalis gəliri  
D) Büdcəyə mütləq ödəmələr çıxılmaqla kassa pul gəliri  
E) Satılmış malların dəyəri çıxılmaqla kassa pul gəliri

**17.Əməyin ödənişinin əlavələrin aşağıda qeyd olunan hansı növləri bilavasitə daşımanın həcmindən asılıdır?**

- A) Daşınmış yüklərin həcminə görə əməkhaqqı  
B) Sürücünün dərəcəsinə görə əlavə                                      C) Bir neçə peşəni əvəzə görə əlavə  
D) Briqadaya rəhbərliyə görə əlavə                                      E) Heyətin öyrədilməsinə görə əlavə

**18.Əmtəəlik məhsulun bir manatına düşən xərc necə hesablanır ?**

- A) Əmtəəlik məhsulun istehsalına çəkilən xərclərin həmin məhsulun həcminə nisbəti kimi

- B) Kommersiya xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi
- C) Məhsulun həcmnin onun istehsalına çəkilən xərclərə nisbəti kimi
- D) Müstəqim xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi
- E) Müstəqim material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi

**19.Məhsulun əməktutmu necə hesablanır ?**

- A) İşlənmiş adam günlərin (saatların) miqdarının istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi
- B) İşlənmiş adam günlərin (saatların) miqdarının istehsal olunan məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
- C) Hər min manatlıq məhsula düşən işçilərin sayı kimi
- D) Məhsul vahidinin və ya hər min manatlıq məhsula düşən əməkhaqqı məbləği kimi
- E) Əmək haqqı xərclərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

**20.Mal dövriyyəsinin həcmi nədən asılıdır ?**

- A) Mal dövriyyəsinin həcmindən
- B) Əhalinin alıcılıq qabiliyyəti səviyyəsindən
- C) Malların məqsədli təyinatından
- D) Mal yeridilməsinin formasından
- E) Tədavül xərclərinin səviyyəsindən

**21.Hansı əlamətə görə xərclər dəyişən və sabit xərclərə bölünür?**

- A) Məhsulun həcmnin dəyişməsinə münasibətinə görə
- B) İstehsal prosesində iştirakından asılılığına görə
- C) Xərclərin keyfiyyətinə görə
- D) Xərclərin yaranma yerinə görə
- E) Məhsulun maya dəyərinə daxil edilməsinə görə

**22.Xidmət sahəsi neçə yerə bölünür ?**

- A) İstehsal və qeyri-istehsal sahələri
- B) İstehsal və sənaye xidmətləri
- C) Qeyri- istehsal və intellektual xidmətlər
- D) Əyləncə və istehsal xidmətləri
- E) Peşəkar və qeyri-peşəkar xidmət

**23.Əmək məhsuldarlığının dəyişməsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə təsiri necə hesablanır ?**

- A) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın işçilərin faktiki sayına hasili kimi
- B) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın mal ehtiyatlarına hasili kimi
- C) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın mal ehtiyatlarına nisbəti kimi
- D) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın işçilərin plan sayına hasili kimi
- E) İşçilərin sayı üzrə kənarlaşmanın əmək məhsuldarlığının plan sayına hasili kimi

**24.Pərakəndə mal dövriyyəsinin təhlili prosesi necə müəyyən olunur ?**

- A) Əhalinin tələbatının ödənilməsi səviyyəsi
- B) Malların satışının bazar fondu
- C) Mal ehtiyatlarının vəziyyəti
- D) Malların satışının qeyri-bazar fondu
- E) Mal yeridilməsinin həlqəliyi

**25. İqtisadiyyatın hansı sahəsinin müəssisələrində vəsaitlərin tərkibində xammal elementi yoxdur ?**

- A) Nəqliyyat
- B) Sənaye
- C) Tikinti
- D) Kənd təsərrüfatı
- E) Ticarət

**26.İqtisadi təhlil – necə elmi bilik vasitəsidir ?**

- A) İqtisadi hadisə və proseslərin mahiyyəti və onun əsas tərkib hissəsinin çox tərəfli əlaqə və asılığının öyrənilməsi

- B) Təşkilatın fəaliyyəti  
C) Mənfəətin bölüşdürülməsi  
D) Təşkilatın maliyyə fəaliyyətinin öyrənilməsi  
E) Onun predmetinin əsas elementlərinin hissələrə bölünməsi və tərkib hissəsi

**27. Təhlilin aparılması üçün aşağıdakı informasiya növlərindən hansı istifadə olunur ?**

- A) Daxili (idarəetmə) və xarici (maliyyə) B) Operativ cari prespektiv  
C) Tam cari yerli D) Strateji integral və retrospektiv  
E) Marjinal və müqayisəli

**28. Əmək haqqı xərcləri ilə əmək məhsuldarlığı arasında hansı əlaqə mövcuddur ?**

- A) Əks B) Qarşılıqlı asılı C) Birbaşa  
D) Proporsional E) Funksional

**29. Resursların qeyri –bərabər istifadəsi satışın qeyri- ahəngdarlığı hansı sahəyə xasdır ?**

- A) Kənd təsərrüfatı müəssisələrinə B) Nəqliyyat təşkilatlarına  
C) Sənaye müəssisələrinə D) Tikinti təşkilatlarına  
E) Ticarət müəssisələrinə

**30. Sənaye müəssisələrinin təsərrüfat fəaliyyəti təhlilinin obyektləri hansılardır?**

- A) Müəssisənin təchizat istehsal satış məsrəf mənfəət (zərər) və maliyyə vəziyyəti  
B) Müəssisənin hesablaşma əməliyyatlarının məqsəduyğunluğu  
C) Müəssisənin təşkilat quruluşunun öyrənilməsi  
D) Müəssisənin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq qərar və göstərişlərinin hazırlanması  
E) Müəssisənin digər müəssisələr ilə korporativləşmə məsələləri

**31. Əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti nəyi xarakterizə edir ?**

- A) Əsas fondların fond tutumunu B) Əsas fondların köhnəlmə əmsalını  
C) Əsas fondların fondverimini D) Əsas fondların yararlılıq əmsalını  
E) Əməyin fondla silahlanmasını

**32. Məhsulun keyfiyyətinə hansı amillər təsir göstərir ?**

- A) İstehsal resurslarının keyfiyyəti və onlardan istifadə səviyyəsi  
B) Zay məhsullarının xüsusi çəkisinin artıb- azalması  
C) Texnoloji kadrların ustaların fəhlələrin işə davamiyyəti  
D) Əmtəlik məhsulun strukturunun dəyişməsi  
E) Yüksək biliyə və peşə hazırlığına malik olan idarəetmə kadrlarının mövcudluğu

**33. Hansı göstərici əmtəlik məhsulu ümumi məhsuldan fərqləndirir?**

- A) Bitməmiş istehsal qalıqları B) Gələcək dövrlərin xərcləri  
C) Debitor borcları D) Dövrün əvvəlinə mal qalıqları  
E) Satılmamış hazır məhsul qalıqları

**34. Ümumi məhsul dedikdə nə başa düşülür?**

- A) Bitməmiş istehsalda daxil olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri  
B) Yüklənmiş və bağlanmış müqaviləyə uyğun ödənilmiş məhsulların dəyəri  
C) Hesabat dövründə hazırlanmış yüklənmiş və dəyər ödənilmiş yarım-fabrikatların dəyəri  
D) Satış üçün hazır məmulatın yarım-fabrikatların dəyəri  
E) Satılmış məhsulların yüklənmiş və dövrün əvvəlinə və sonuna məhsul saxlanmada olan mal qalığının dəyəri

**35. Əmtəlik əmsalı dedikdə nə başa düşülür ?**

- A) Ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payı  
B) Ümumi məhsulun həcmində satılmış məhsulun payı

- C) Ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və məsul saxlamada olan malların payı  
 D) Ümumi məhsulun həcmində bitməmiş istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri  
 E) Ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və ödənilmiş məhsulların payı

**36. Debitor borclarının keyfiyyət göstəricisi nə hesab olunur ?**

- A) Debitor borclarının dövriyyə əmsalı  
 B) Kreditor borcu məbləğinin artması  
 C) Debitor borclarının məbləği  
 D) Debitor borclarının yaranma müddəti  
 E) Kreditor borclarının yaranma müddəti

**37. Əsas vəsaitlərinin yaxşı texniki vəziyyəti nə ilə səciyyələndirilir ?**

- A) Yararlılıq əmsalının yüksək olması  
 B) Yeniləşmə əmsalının yüksək olması  
 C) İstismar əmsalının yüksək olması  
 D) Daimilik əmsalının yüksək olması  
 E) Davamlılıq əmsalının aşağı olması

**38. Maliyyə təhlinin əsas metoduna nə aiddir ?**

- A) Üfüqü şaquli trend əmsal  
 B) İnteqral müqayisə  
 C) Mütləq kənarlaşma  
 D) Korrelyasiya reqresiya  
 E) Mütləq fərq metodu

**39. Debitor borclar necə təhlil edilir ?**

- A) Arı-ayrı öhdəliklər və məbləğlər onun ayrı –ayrı növləri üzrə  
 B) Müddət üzrə  
 C) Kredit borcu üzrə müayisə  
 D) Aylıq üzrə  
 E) Ayrı-ayrı öhdəlik və vergi məbləğlər üzrə

**40. Balans metodu harada istifadə olunur ?**

- A) Mühəsibat uçotunda planlaşdırmada və statistikada  
 B) Marketingdə menecmentdə  
 C) Menecmentdə biznesin idarəedilməsində  
 D) Marketingdə tənzimləmədə triqonometrikada  
 E) Tənzimləmədə sənayedə menecmentdə

**41. Təsərrüfat xərclərinin təhlilinə nə aid edilir ?**

- A) Təşkilatın material ehtiyatları ilə təminatının səmərəliliyi onlardan istifadə  
 B) Smeta xərclərinin icrasının qiymətləndirilməsi  
 C) Qoyulmuş xərc normalarına əməl olunmasının yoxlanılması  
 D) Smetadan faktiki xərclərin kənarlaşması amillərinin aşkar olunması  
 E) Məhsulun faktiki dəyəri

**42. Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi təhlilin prinsiplərinə aid edilmir ?**

- A) Qeyri - fəallıq reallıq  
 B) Praktikalik sistemlik  
 C) Dövlətçilik elmilik  
 D) Obyektivlik kütləvilik  
 E) Operativlik komplekslik

**43. Cari xərclərə nələr aiddir ?**

- A) Əsas fondların əsaslı və cari təmiri işçilərin əmək haqqı və .s  
 B) Əsas vəsaitlərinin tikintisinə  
 C) Əsaslı kapital və investisiya qoyuluşları  
 D) Sosial sığorta  
 E) Tibbi sığorta rabitə xidməti

**44. Kapital xərcləri nəyə daxildir?**

- A) Hesabat dövrünə  
 B) Gələcək dövrün xərclərinə  
 C) Keçən dövrün xərclərinə  
 D) Bitməmiş istehsal xərclərinə  
 E) Hesabat ilindən kənar

**45. Cari xərclərə nə aid edilir ?**

- A) Hazırda bir il müddətində tamamilə istehlak olunan  
 B) Bir ay müddətində tamamilə istehlak olunan

- C) Beş il müddətində tamamilə istehlak olunan
- D) İki il müddətində tamamilə istehlak olunan xərclərə
- E) Üç ay müddətində tamamilə istehlak olunan xərclərə

**46.Faktiki xərclərin məbləğinə hansı əməliyyatlar təsir edir ?**

- A) Məlgöndərənərdən materialların mədaxil olunması
- B) İlin əvvəlinə kreditör borcları üzrə
- C) Avans hesabının təqdim edilməsi
- D) Artıq pun vəsaitlərinin mədaxil edilməsi
- E) İlin sonuna kreditör borcları üzrə

**47.Tədavül xərclərinin mahiyyətinin düzgün ifadəsi nədir ?**

- A) Tədavül xərcləri malların istehsalçılardan istehlakçılara çatdırılması üzrə xərclərdir
- B) Faiz ifadəsində mənfəətin tədavül xərclərinə nisbəti kimi
- C) Faiz ifadəsində mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- D) Faiz ifadəsində mal dövriyyəsinin tədavül xərclərinə nisbəti kimi
- E) Faiz ifadəsində malların daşınması xərclərinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

**48.İqtisadi mahiyyətinə görə tədavül xərcləri necə təsnifləşdirilir ?**

- A) Müstəqim
- B) Köməkçi
- C) Material
- D) Əlavə
- E) Əsas

**49.Dövriyyə vəsaitlərinin artım sürəti nədən ibarətdir?**

- A) Mal dövriyyəsinin artım sürətini ötməməlidir
- B) Normativdən az olmalıdır
- B) mal dövriyyəsinin artım sürətini ötməməlidir
- D) Normativdən çox olmamalıdır
- C) Tcarət təşkilatının xərclərini ötməlidir

**50.Əmək məhsuldarlığının dəyişməsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə təsiri necə hesablanır ?**

- A) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın faktiki işçilərin faktiki sayına hasili kimi
- B) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın mal ehtiyatlarına hasili kimi
- C) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın işçilərin plan sayına hasili kimi
- D) Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşmanın mal ehtiyatlarına nisbəti kimi
- E) İşçilərin sayı üzrə kənarlaşmanın əmək məhsuldarlığının plan həcminə hasili kimi

**51.Əhatə dairəsi əlamətinə görə ehtiyatlar hansılardır?**

- A) Təsərrüfatdaxili ehtiyatlar sahə əhəmiyyətli ehtiyatlar regional əhəmiyyətli ehtiyatlar ümumi dövlər ehtiyatlar
- B) Ərazi əhəmiyyətli ehtiyatlar təbii əhəmiyyətli ehtiyatlar təsərrüfatdaxili ehtiyatlar
- C) Faydalı ehtiyatlar regional əhəmiyyətli ehtiyatlar
- D) Aşkar olunmuş ehtiyatlar sahəədxili ehtiyatlar ümum dövlət ehtiyatlar
- E) Gizli ehtiyatlar ərazi əhəmiyyətli ehtiyatlar faydalı ehtiyatlar

**52.Cari aktivlər hansı sferalara bölünür ?**

- A) İstehsal sferasına tədavül sferasına
- B) Yığım sferasına tədiyyə sferasına
- C) Tədiyyə sferasına məhsul sferasına
- D) Məhsul sferasına istehsal sferasına
- E) İstehlak sferasına mübadilə sferasına

**53.Müəssisənin mənfəətini çox hissəsini nə təşkil edir ?**

- A) Mənfəət
- B) Məhsulun həcmi
- C) Maya dəyəri
- D)İstehlak dəyəri
- E) İzahi dəyər

**54.Vaxt əlamətinə görə təsərrüfat fəaliyyəti təhlilin hansı növləri var?**

- A) Qabaqcadan təhlil sonradan təhlil
- C) Zamanında təhlil siyasi təhlil
- E) Regional təhlil iqtisadi təhlil

- B) Sosial təhlil sonradan təhlil
- D) Ərazi təhlili mənfəət təhlili

**55.Müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili hansılardır?**

- A) Daxili və xarici təhlil
- C) Statistik təhlil müəssisədaxili təhlil
- E) Məsrəflərin təhlili texniki təhlil
- B) Sosial və iqtisadi təhlil
- D) Ölkədaxili təhlil regional təhlil

**56.Vaxt əlamətinə görə ehtiyatlar hansılardır?**

- A) Cari və perspektiv ehtiyatlar
- C) Maddi və mənəvi ehtiyatlar
- E) Maddi nemətlər sosial güzəştlər
- B) Bərpa olunmayan ehtiyatlar
- D) Daimi ehtiyatlar

**57.Mühasibat balansının pul maddəsinə nə aiddir ?**

- A) Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları
- C) Ehtiyatlar
- D) Ehtiyatlar
- B) Təxirə salınmış vergi aktivləri
- E) Hazır məhsul

**58.Hansı göstərici dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliyini əks etdirir?**

- A) Dövriyyə vəsaitlərinin dövrəni əmsali
- C) Ehtiyatların həcmi
- E) Dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunma əmsali
- B) Mənfəət
- D) Dövriyyə vəsaitlərinin ortaillik dəyəri

**59.Dövriyyə vəsaitlərinin tərkibini nə təşkil edir ?**

- A) Xammal əsas material yarımfabrikatlar
- C) Xüsusi kapital
- E) Borc kapitalı
- B) İş maşınları və avadanlıqlar
- D) Debitor borclar

**60.Ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payı nəyi bildirir?**

- A) Əmtəlik əmsali
- D) Məhsul tətumu əmsali
- B) Fondverimi əmsali
- E) Ahəngdarlıq əmsali
- C) Ritmiklik əmsali

**61.Əmtəlik əmsali dedikdə nə başa düşülür ?**

- A) Ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payı
- B) Ümumi məhsulun həcmində satılmış məhsulun həcmi
- C) Ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və satılmış məhsulun həcmi
- D) Ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və ödənilmiş məhsulun payı
- E) Ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və saxlanmada olan məhsulların payı

**62.Məhsul istehsalı həcminə təsir göstərən amillərin təsiri hansı üsul ilə hesablanır ?**

- A) Zəncirvari (yerdəyişmə) üsulu ilə hesablanır
- C) Müqayisə üsulu ilə hesablanır
- E) Korrelyasiya üsulu ilə hesablanır
- B) Qrafik üsulu ilə hesablanır
- D) Balans əlaqələndirmə üsulu ilə hesablanır

**63.Ayrı-ayrı məhsul növləri üzrə material tətumuna təsir göstərən amillər?**

- A) Sərf olunan materialın və istehsal olunan məhsulun həcmi dəyişməsi
- B) Məhsulun qiymətinin və maya dəyərinin dəyişməsi
- C) Satışdan pul gəlirinin və maya dəyərinin dəyişməsi
- D) İstifadə olunan materialın və mənfəətin həcmi dəyişməsi
- E) İstifadə olunan materialın və həcmi və qiymətinin dəyişməsi

**64.Əmək resurslarından istifadə ilk növbədə nədən asılıdır ?**

- A) İş vaxtı fondunun istifadə dərəcəsi
- C) İş vaxtı fondunun əmək məhsuldarlığı dərəcəsi
- B) İş vaxtı fondunun maya dəyərindən

D) Əsas istehsal fondları

E) İstehsal və istehlak sahələrindən

**65.Təhlil işlərində istifadə olunan bütün informasiya məlumatların mənbələri hansılardır ?**

A) Uçot informasiya mənbələri , uçotdankənar informasiya mənbələri rəsmi sənədlər və normativ plan sənədləri

B) Statistik uçot mənbələri informasiya mənbələri

C) Operativ uçot mənbələri iqtisadi uçot mənbələri

D) Aylıq uçot mənbələri planlı uçot mənbələri günlük uçot mənbələri

E) İqtisadi uçot mənbələri riyazi uçot mənbələri uçotdankənar informasiya mənbələri

**66.Məhsul keyfiyyətini səciyyələndirilən göstəricilər necə bölünür ?**

A) Ümumiləşdirici və fərdi göstəricilərə

B) Spesifik və fərdi göstəricilərə

C) Daxili və xarici göstəricilərə

D) Spesifik və coxölçülü göstəricilərə

E) Beynəlxalq və milli göstəricilərə

**67.Müəssisənin satış məqsədilə hazırladığı məhsulun həcmi nə səciyyələndirir?**

A) Əmtəəlik məhsul

B) Realizə olunmuş məhsul

C) Ümumi məhsul

D) Anbarda məhsul qalığı

E) Yüklənmiş məhsul

**68.Məhsulun strukturu dedikdə nə başa düşülür ?**

A) Ayrı –ayrı məhsul çeşidlərinin əmtəəlik məhsulun ümumi həcminə nisbəti

B) Ayrı –ayrı məhsul çeşidlərinin maya dəyərinin həcminə nisbəti

C) Mağaza çeşidlərində məhsulun həcmi D) İqtisadi kateqoriya

E) Statistik təhlil

**69.Satış planını yerinə yetrilməsinin və onun dinamikasının təhlili üçün istifadə olunan üsul ?**

A) Müqayisə üsulu

B) Korelyasiya üsulu

C) Qruplaşdırma üsulu

D) Balans əlaqələndirmə üsulu

E) Variasiya üsulu

**70.Məhsulun hazırlanması üçün zəruri olan canlı əməyin miqdarını səciyyələndirən göstərici hansıdır?**

A) Normativ əməktutumu

B) Anbarda məhsul qalığı

C) Normativ emal dəyəri

D) Normativ xalis dəyəri

E) Normativ məhsul dəyəri

**71.Mənfəətdən vergilərin plana nisbətən artması və ya azalmasına hansı amillər təsir göstərir ?**

A) Vergitutulan mənfəət məbləğinin dəyişilməsi vergi dərəcələrinin dəyişilməsi

B) Vergiyə tutulan məbləğin miqdarının dəyişilməsi

C) İqtisadiyyatdan gələn vergilər

D) Vergitutulan mənfəətin faktiki məbləği ilə plan məbləği arasında nisbət

E) Balans mənfəətinin vergi dərəcəsi faizi

**72.Materialveriminə təsir edən amillər hansılardır ?**

A) Məhsulun həcmi və sərf olunan xammal-material həcmi

B) Məhsulun keyfiyyəti

C) Satışdan gələn mənfəət

D) Texnoloji amillər

E) Materialın qiyməti

**73.Maliyyənin planlaşdırılmasının rolu nədən ibarətdir ?**

A) Riklərin idarə etmə planı təqaüd strategiyası əmlak planı

B) Maliyyə planı tikinti planı

C) İdarəetmə planı statistik plan operativ plan

D) Biznes planı gündəlik plan

E) Aylıq plan illik plan mərkəzləşdirilmiş plan

**74.Sənaye istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin ən böyük növdəki fəhlərin sayına nisbəti necə adlanır ?**

- A) Əməyin fondla silahlanması  
B) Fondverimi əmsalı  
C) Fondtutumu  
D)Fondtutumu əmsalı  
E) Fondverimi

**75.Fondveriminin artmasına nə gətirib çıxardır ?**

- A) Əsas istehsal fondlarının nisbi qənaətinə  
B) Fondtutumunun artmasına gətirib çıxardır  
C) Əsas istehsal fondlarının köhnəlməsinə  
D) Əsas istehsal fondlarının istismardan çıxmasına  
E) Əsas istehsal fondlarının aktiv hissənin azalmasına

**76.Metod və üsul nə deməkdir ?**

- A) Metod məqsədə nail olmaq vasitəsi üsul həmin vasitənin icra mexanizmidir  
B) Metod tədqiqatın bir növü üsul isə həmin vasitənin əməliyyat prosesidir  
C) Metod səbəb nəticə əlaqələrinin təyin edilməsi üsul isə yekun göstəricidir  
D) Metod və üsul təsərrüfatdaxili ehtiyatları aşkara çıxardır  
E) Metod və üsul idarə etmə sistemidir

**77.Əsas istehsal fondlarının passiv hissəsinə nə aiddir ?**

- A) İstehsal üçün şərait yaradan əsas istehsal fondlar  
B) İstehsalda iştirak edən və etməyən əsas fondlar  
C) Birbaşa istehsalda iştirak edən əsas fondlar  
D) Yalnız kənd təsərrüfatında iştirak edən əsas fondlar  
E) Heç bir istehsalda iştirak etməyən əsas fondlar

**78.Risk nədir ?**

- A) Risk iqtisadi kateqoriyadır və buna görə də iqtisadi təhlilin obyektini sayılır  
B) Risk iqtisadi kateqoriyadır və buna görə də iqtisadi təhlilin məzmununu təşkil edir  
C)Risk ictimai iqtisadi kateqoriyadır  
D)Risk məqsədyönlü idarəetmənin ən başlıca növüdür  
E)Risk – iqtisadi sistemdir

**79.Rentabellik istehsalın effektivliyini xarakterizə edən hansı göstəricilərdən biridir ?**

- A) Keyfiyyət göstəriciləri  
B)İstehlak göstərici  
C) Kəmiyyət göstəriciləri  
D) İqtisadi göstəricisi  
E) İstehsal göstəricisi

**80.Mövsümlük əlamətinə görə cari aktivlər mövsümdən asılı olaraq hansı dövriyyə aktivlərinə bölünür ?**

- A) Qeyri sabit və sabit dövriyyə aktivlərinə  
B) Prespektiv aktivlərə  
C) Dəyişən dövriyyə aktivlərinə  
D) Daxili və xarici aktivlə dövriyyəsi  
E) Mövsümlə əlaqəli aktivlərə

**81.Mövcud avadanlıqlar necə bölünür ?**

- A) Qurulmuş və qurulmamış  
B) Fəaliyyətdə olan və olmayan  
C) Qurulacaq və artıq  
D) Faktiki işləyən və planlı işləyən  
E) İşləməyən və boş dayanan

**82.Material sərfi norması hansı ünsürlərdən ibarətdir ?**

- A) Resurların faydalı sərfi texnoloji tullantılar ehtiyatları itkisi  
B) Resurslardan istifadə göstəricisi  
C) Əmək resurlarının həcmi istehsalın ahəngdarlığı  
D)Material sayı  
E)Material norması

**83. Fondverimi fondtutumu fondların rentabelliği nəyi xarakterizə edir ?**

- A) Əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi
- B) Əsas fondların texniki vəziyyətini
- C) Əsas fondların hərəkətini
- D) Avadanlıqların yaş tərkibini
- E) Maşın və avadanlıqların yüklənmə dərəcəsi

**84. Əmək məhsuldarlığı necə səciyyələndirilir ?**

- A) Orta hesabla bir işçiyə düşən məhsulun istehsalını
- B) İstehsalın faktiki və plan göstəricisi səviyyəsi
- C) Mühəndis-texniki işçilərin hər nəfərinə düşən məhsul istehsalını
- D) Ümumi işçilərin hər nəfərinə düşən məhsul satışının həcmi
- E) Köməkçi heyətinin hər nəfərinə düşən məhsul satışının həcmi

**85. İş vaxtı fondundan istifadə necə müəyyən olunur ?**

- A) Hər iş gününə iş saatına düşən məhsulun həcminə görə müəyyən olunur
- B) İşçilərin işə çıxdığı sayına görə
- C) Hər iş gününə iş saatına düşən məhsulun satış həcminə görə
- D) Hər iş gününə iş saatına düşən mənfəətin həcminə görə
- E) Hər iş gününə iş saatına düşən əmək haqqına görə

**86. Plaşlaşdırma təhlil və proqnozlaşdırma işlərində yük avtonəqliyyatının işini qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur ?**

- A) Hissəvi və ümumi göstəricilər
- B) Yükgötürmə əmsalı
- C) Ümumi həcmnin texniki hazırlıq əmsalı
- D) Yükdövriyyəsi ümumi həcmi
- E) İş vaxtı əmsalı

**87. Şərti dəyişən xərclərə nə aiddir ?**

- A) Məhsula sərf olunan xammal material yanacaq
- B) İcarə haqqı inzibat
- C) İcarə haqqı amortizasiya
- D) İnzibati –idarəçilik xərcləri
- E) Bank kreditindən istifadəyə görə faizlər

**88. Məhsulun istehsalı və satışı həcmindən bilavasitə asılı olmayan xərclər hansılardır ?**

- A) Şərti sabit xərclər
- B) Şərti dəyişən xərclər
- C) Birbaşa xərclər
- D) İdarəetmə xərclər
- E) Dolaylı xərclər

**89. Birbaşa xərclərə aid deyil ?**

- A) Ümumistehsal xərclər
- B) Xammal və materiallar
- C) Texnoloji məqsədlər üçün enerji və yanacaq
- D) Kənardan alınan məmulat
- E) əhsul istehsalında bilavasitə iştirak edən işçilərin əməyinin ödənilməsi xərcləri

**90. Maya dəyərinin tərkibi ən yüksək xüsusi çəkiyə malik xərclər hansılardır ?**

- A) Material xərcləri
- B) Ümumistehsal xərclər
- C) İdarəetmə xərcləri
- D) Ümumtəsərrüfat xərcləri
- E) Əmək haqqı xərclər

**91. Məhsulun tam maya dəyəri nədir ?**

- A) İstehsal maya dəyəri və satış xərclərinin cəmidir
- B) Ümumtəsərrüfat xərclərinin və ümumistehsal xərclərinin cəmidir
- C) Ümumistehsal və reklam xərclərinin cəmidir
- D) Ümumistehlak və reklam xərclərinin cəmidir
- E) İdarəetmə və kommersiya xərclərinin təhlili

**92. Xərclərin dəyişən və sabit xərclərə bölünməsinin əsas əlaməti hansıdır ?**

- A) İstehsalın həcmnin dəyişməsindən asılılığı
- B) Xərclərin baş vermə yeri və saati

- C) Məhsulun əməktutumu  
E) İqtisadi elementlərin eynicinsli olması

D) Dövri olaraq yaranması

**93.Mənfətin mahiyyəti nədir ?**

- A) Sahibkarlıq fəaliyyətinin məqsədidir  
B) Müəssisənin kredit qaytarma bacarığını əks etdirir  
C) Müflisləşmə prosesinin başlanmasına meyardır  
D) İstehsalın səmərəliliyinin göstəricisidir  
E) Müəssisənin ödəmə qabiliyyətini əks etdirir

**94.Kommersiya və inzibati xərclər hansı vəsait hesabına örtülür ?**

- A) Ümumi mənfəət  
B) Satışdankənar mənfəət  
C) Xalis mənfəət  
D) satışdan mənfəət  
E) Vergitutulana qədər mənfəət hesabına

**95.Satışdan pul gəlirləri və dəyişən xərclər arasında fərq kimi hansı xərclər müəyyən edilir ?**

- A) Marjinal xərclər  
B) Satışdan gəlir  
C) Maya dəyəri  
D) Xüsusi kapital  
E) Balans mənfəət

**96.Təşkilatın əsas fəaliyyətindən alınan maliyyə nəticəsi nədir ?**

- A) Satışdan alınan mənfəət  
B) Ümumi mənfəət  
C) Xalis mənfəət  
D) Vergiyə qədər mənfəət  
E) Balans mənfəəti

**97.Satışdan mənfəətin amili təhlili zamanı nə nəzərə alınmır ?**

- A) Ödəniləcək faizlər  
B) Satılmış məhsulun fiziki həcmi  
C) Məhsulun maya dəyəri  
D) məhsul vahidinin həcmi  
E) Satılmış məhsulun nomenklanturası

**98.Xalis mənfəət nəyə yönəldilir ?**

- A) İstehsalın inkişafına ehtiyat fonduna  
B) Mənfəət vergisinin ödənilməsinə  
C) İtkilərin örtülməsinə  
D) İnzibati xərclərin örtülməsinə  
E) Kommersiya xərclərinin örtülməsinə

**99.ƏDV hansı mənbədən ödənilir ?**

- A) Məhsul satışından əldə olunan gəlirdən  
B) Marjinal mənfəətdən  
C) Xalis mənfəətdən  
D) Ümumi mənfəətdən  
E) Vergitutulan mənfəət Balans üsuldan

**100. Müəssisə fəaliyyətinin maliyyə nəticəsinə nə aiddir ?**

- A) Xalis mənfəət  
B) Kapital ehtiyatları  
C) Emissiya gəliri  
D) Əsas əməliyyat gəliri  
E) Ümumdaxili məhsul

**101. Balans üsulundan necə istifadə olunur?**

- A) Müxtəlif göstəricilərin əlaqələrinin öyrənilməsində  
B) Balans göstəricilərinin müqayisə edilməsində  
C) Bütün göstəricilərin bir -biri ilə müqayisə edilməsində  
D) Əməliyyatlarda göstəricilərdən istifadə edilməsində  
E) Göstəricilərin düzgün təhlil edilməsindən

**102. Vaxt əlamətinə görə ehtiyatlar hansılardır?**

- A) Cari ehtiyatlar ,perspektivehtiyatlar  
B) Əmək ehtiyatları,təsərrüfat ehtiyatları  
C) Səmərəli ehtiyatlar,cari ehtiyatlar  
D) Perespektiv ehtiyatlar,əmək ehtiyatları  
E) Təsərrüfat ehtiyatları,səmərləli ehtiyatlar

**103. Əhatə dairəsi əlamətinə görə ehtiyatlar hansılardır?**

- A) Təsərrüfat daxili ehtiyatlar, sahə əhəmiyyətli ehtiyatlar, regional əhəmiyyətli ehtiyatlar, ümumdövlət əhəmiyyətli ehtiyatlar.
- B) Cari ehtiyatlar, regional əhəmiyyətli ehtiyatlar, təsərrüfat ehtiyatları
- C) Əmək ehtiyatları, perspektiv ehtiyatlar, sahə əhəmiyyətli ehtiyatlar
- D) Təsərrüfat daxili ehtiyatlar, cari ehtiyatlar, sahələrarası ehtiyatlar
- E) Ümumdövlət əhəmiyyətli ehtiyatlar, əmək ehtiyatları, təsərrüfatdan kənar ehtiyatlar.

**104. Elmin, təhsilin, səhiyyəni saxlamaq və inkişafı, əhalinin sosial təminatı necə həyata keçirirlər?**

- A) Dövlət büdcəsi vasitəsi ilə
- B) Özünü maliyyələşdirmə
- C) Kapital yığımı vasitəsi ilə
- D) Pul vasitəsi ilə
- E) Əsas vasitəsilərlə

**105. Ölkəmizdə valyuta tənzimlənməsinin hansı orqan həyata keçirir?**

- A) Mərkəzi Bank
- B) Kommersiy Bankı
- C) Beynəlxalq Bank
- D) Kapital Bank
- E) İnvestisiya qoyuluşu ilə

**106. iqtisadi təhlilin bir çox sosial- iqtisadi maliyyə, texniki və ekoloji göstəriciləri hansı qruplara ayırmaq olar?**

- A) Dəyəri və normal göstəriciləri, kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri, həcm və ideal göstəriciləri
- B) Cari göstəricilər, dəyər göstəriciləri, kəmiyyət göstəriciləri.
- C) Maya dəyər göstəriciləri, keyfiyyət göstəriciləri, balans göstəriciləri
- D) Perspektiv göstəriciləri, cari göstəricilər, natural göstəriciləri
- E) Keyfiyyət göstəriciləri dəyər göstəriciləri, həcm göstəriciləri.

**107. Vaxt əlamətinə görə təsərrüfat fəaliyyətinin təhlilinin hansı növləri var?**

- A) Qabaqcadan təhlil, sonradan təhlil
- B) Uzunmüddətli təhlil, qısamüddətli təhlil
- C) Obyektiv təhlil, uzunmüddətli təhlil
- D) Obyektiv təhlil, subyektiv təhlil
- E) Cari təhlil, qısamüddətli təhlil

**108. Analitik işlərdə neçə ənənəvi üsullardan istifadə olunur?**

- A) On altı
- B) Beş
- C) On
- D) Dörd
- E) Üç

**109. Təhlil sözü hansı mənəni verir?**

- A) Təqdiq etmək
- B) Təşviq etmək
- C) İdarə etmək
- D) Yerini bilmək
- E) Müəyyən etmək

**110. Metod nədir?**

- A) Məqsədə nail olmaq vasitəsidir
- B) Göstəriciləri müəyyən etmək vasitəsidir
- C) Maliyyə fonduna nəzarət etmək vasitəsidir
- D) Pul yığımı vasitəsidir
- E) Ehtiyacları ödəmək vasitəsidir

**111. Qrafik üsulundan harada istifadə edilir?**

- A) Göstəricilərin dinamikasını daha aydın və əyani dərk etmək
- B) Balans göstəricilərindən istifadə etmək
- C) Cari göstəricilərin müəyyən etmək
- D) Maya dəyər göstəricilərini dərk etmək
- E) Perspektiv göstəricilərin hesablanması

**112. Cari ehtiyatlar nəyə deyilir?**

- A) Böyük xərclər tələb olunmayan, daha tez iqtisadi səmərə verən ehtiyatlar
- B) Az xərclə böyük mənfəət əldə etmək
- C) Məsərəflər yol vermədən mənfəət əldə etmək
- D) Vaxta qənaət etmək, keyfiyyətli məhsul əldə etmək.

**113. Planlaşdırma, təhlil və proqnozlaşdırma işlərində yük avtonəqliyyatının işini qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?**

- A) Hissəvi və ümumi göstəricilər
- B) Ümumi və xüsusi göstəricilər
- C) Maddi və mənəvi göstəricilər
- D) Dəyər göstəriciləri
- E) İstehlak dəyər göstəriciləri

**114. Lisenziya hansı əməliyyatları həyata keçirmək üçün verilir?**

- A) İdxal və ixrac əməliyyatları
- B) Maliyyə kredit əməliyyatlarını
- C) Bank əməliyyatlarını
- D) Maliyyə -pul əməliyyatlarını
- E) Vergi əməliyyatları

**115. İxrac əməliyyatları zaman istifadə edilən dövriyyə vəsaitini hansı mənbə hesabına formalaşır?**

- A) Firmanın xüsusi vəsaiti, bank krediti və cəlb edilmiş vəsaitlər hesabına
- B) Bank krediti vəsaiti hesabına
- C) Maya dəyər göstəricilərinin hesabına
- D) Əldə olunan mənfəət hesabına
- E) Dövriyyə kapitalının vəsaiti hesabına

**116. Üsul nədir?**

- A) İcra mexanizmidir
- B) İdarəetmə mexanizmidir
- C) İdarə mexanizmidir
- D) Təsərrüfat mexanizmidir
- E) İqtisadi mexanizmidir

**117. İnvestisiya risklərinə nə daxildir?**

- A) Əldən verilmiş xeyr riskləri, gəlirlərin aşağı düşməsi riskləri, birbaşa maliyyə itkiləri riskləri
- B) Maya dəyərinin aşağı salınması riskləri
- C) İstehsalın istehlaka tətbiq olunması riskləri
- D) Dəyər göstəricilərinin aşağı salınması riskləri
- E) İzafi dəyərin artırılması riskləri

**118. Mənfəət və rentabelliği zamanı hansı məlumatlardan istifadə olunur?**

- A) Mühasibat və statistik hesabat məlumatlarından
- B) Maliyyə nəticələri məlumatlarından
- C) Müəssisə balansının məlumatlarından
- D) Balans mənfəəti hesabından
- E) Operativ -texniki məlumatlarından

**119. Planlaşdırma, uçot, təhlil və hesabat işlərində tikinti işlərinin həcmi xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?**

- A) Material, şərti -natural və dəyər göstəriciləri
- B) Maya dəyər göstəriciləri, əmək göstəriciləri, balans göstəriciləri
- C) İstehlak dəyər göstəriciləri, natural göstəricilər
- D) Statistik göstəriciləri, dəyər göstəriciləri
- E) Mənfəət göstəriciləri, natural göstəriciləri

**120. Oyun nəzəriyyəsi üsuldan harada istifadə olunurdu?**

- A) Tərəflər arasında ziddiyyətin həll edilməsində
- B) Xidmətin keyfiyyətinin qiymətinin verilməsində
- C) Hadisəni xarakterizə edən göstəricilərin öyrənilməsi
- D) Kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərin öyrənilməsi
- E) Müəssisənin balansının müəyyən edilməsində

**121. Pərakəndə ticarət təşkilatının təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə nəticələrini qiymətləndirmək üçün əsas göstəricilər hansıdır?**

- A) Mənfəətdir
- B) Dəyərdir
- C) Həcmdir
- D) Balans göstəricidir
- E) Maliyyə göstəricidir

**122. Məhsulun, maya dəyərini əmələ gətirən xərcləri necə elementlər üzrə qruplaşdırılır?**

- A) Beş
- B) Dörd
- C) Yeddi
- D) İki
- E) Altı

**123. Seçmə üsulundan istifadə nə kimi əhəmiyyət kəsb edir?**

- A) Təhlil seçilməsində üçün səciyyəvi göstəricilərin seçilməsində
- B) Təhlil işlərində səmərəli göstəricilərin seçilməsi
- C) Təhlil işlərində lazım olan ehtiyaclarının seçilməsi
- D) İstehlak dəyər və dəyər göstəricilərin seçilməsi
- E) Planlaşdırma işlərində ən məqsədə uyğun göstəricilərin seçilməsi

**124. Mənfəətdən vergilərin plana nisbətən artması və azlmasına hansı amil təsir göstərir?**

- A) Vergitutulan mənfəət məbləğinin dəyişməsi, vergi dərəcələrinin dəyişməsi
- B) Verginin həcmnin dəyişməsi
- C) Vergitutulan maya dəyər məbləğinin dəyişməsi, vergi dərəcəsinin dəyişməsi
- D) Vergitutmanın istehlak dəyər məbləğinin dəyişməsi
- E) Vergitutmanın xalis mənfəətinin dəyişməsi

**125. İqtisadi ədəbiyyatlarda ,həm də mühasibat uçotu və iqtisadi təhlil sistemində hansı kapitalla ayrılır?**

- A) Aktiv və passiv
- B) Xüsusi və ümumi
- C) Sadə və mürəkkəb
- D) Passiv və ümumi
- E) Sadə və xüsusi

**126. Material təchizatı hansı normalar əsasən hesablanır?**

- A) Maddi ehtiyatların sərf olunma normalarına əsasən
- B) material təchizatı resurs normalarına əsasən
- C) Ehtiyat normalarına əsasən
- D) Xüsusiləşdirilmiş normalarına əsasən

**127. Sənaye müəssisələrində məhsul istehsalına məsrəflərin ümumi həcminə təsir göstərən neçə dərəcəli amillər var?**

- A) Dörd
- B) İki
- C) Yeddi
- D) Beş
- E) Üç

**128. Rentabellik istehsalın effektivini xarakterizə edən hansı göstəricilərə aiddir?**

- A) Keyfiyyət göstəricilərinə
- B) Kəmiyyət göstəricilərinə
- C) Material göstəricilərinə
- D) Cari göstəricilərinə
- E) Kapital qoyuluşu göstəricilərinə

**129. İstehsalın texniki inkişafı və təşkilatı -texniki səviyyənin təhlili neçə mərhələdə aparılır?**

- A) Üç mərhələdən
- B) Beş mərhələdən
- C) Dörd mərhələdən
- D) İki mərhələdən
- E) Altı mərhələdən

**130. İstehsalın ekoloji aspektini xarakterizə edən hansı göstəricilər aid edilir?**

- A) Ətraf mühitin tərkibi göstəriciləri, ətraf mühitin kəmiyyət göstəriciləri, ətraf mühitin mühafizə üzrə iş göstəriciləri.
- B) Ətraf mühitin müdafiə göstəriciləri, ətraf mühitin kəmiyyət göstəriciləri.
- C) Ətraf mühitin cari göstəriciləri, ətraf mühitin müdafiə göstəriciləri
- D) Ətraf mühitin kəmiyyət göstəriciləri, ətraf mühitin perspektiv göstəriciləri
- E) Ətraf mühitin kəmiyyət göstəriciləri, cari göstəriciləri.

**131. İqtisadi təhlildə qruplaşdırma üsulunun nə kimi əhəmiyyəti var?**

- A) Orta göstəricini məzmununu dərk etməyə, onun açıqlamasına imkan verir
- B) Orta göstəricinin predmetini dərk etməyə imkan verir
- C) Orta göstəricinin fəaliyyətini dərk etməyə onun aşılmasına imkan verir
- D) Orta göstəricinin tərkib hissəsini dərk etməyə, onun aşılmasına imkan verir

E) Orta göstəricinin inkişaf səviyyəsini dərk etməyə, onun aşılmasına imkan verir.

**132. Aşkar edilməsi üsullarına görə hansı ehtiyatlar mövcuddur?**

- A) Aşkar və gizli ehtiyatlar
- B) Real və nominal ehtiyatlar
- C) Real və gizli ehtiyatlar
- D) Aşkar və xüsusi ehtiyatlar
- E) Gizli və nominal ehtiyatlar.

**133. İnvestisiya qoyuluşlarının obyektlərinə görə hansı investisiyalara bölünür?**

- A) Real və maliyyə ehtiyatlar
- B) Nominal və maliyyə ehtiyatlar
- C) Sadə və mürəkkəb ehtiyatlar
- D) Əmək və təbii ehtiyatlar
- E) Maliyyə və əmək ehtiyatlar

**134. Öyrənilən obyektlərin əhatə dairəsinə görə təhlilin hansı növü mövcuddur?**

- A) Ucdantutma təhlil, seçmə təhlil
- B) Daxili təhlil, xarici təhlil
- C) Qabaqcadan təhlil, tematik -iqtisadi təhlil
- D) Amilli təhlil, seçmə təhlil
- E) Xarici təhlil, tematik -iqtisadi təhlil

**135. Əsas istehsal fondlarının hərəkəti və texniki vəziyyətinin təhlilində hansı gölərdən istifadə edilir?**

- A) Ümumləşdirici və fərdi göstəricilər
- B) Natural və şərti göstəricilər
- C) Dəyər göstəriciləri
- D) Dəyər və istehlak dəyər göstəriciləri
- E) Ümumləşdirici və ideal göstəricilər

**136. Fondverimi səviyyəsinin dəyişməsinə hansı amillər təsir göstərir?**

- A) Obyektiv və subyektiv, ekstensiv və intensiv amillər
- B) Əmək məhsuldarlığının artım tempi amilləri
- C) Texniki və texnologiyanın inkişafı amilləri
- D) İstehsal potensialının inkişafından və subyektiv amillər
- E) Əmək məhsuldarlığının artım və tempi və avadanlıqlarının istifadə dərəcəsindən

**137. Sənaye müəssisələrində əsas fondlardan effektiv istifadə olunması ən çox nədən asılıdır?**

- A) Texniki vəziyyətindən
- B) Maliyyə vəziyyətindən
- C) Avadanlıqlarından
- D) Yararlıq əmsalından
- E) Fiziki köhnəlmə dərəcəsindən

**138. Müəssisənin maliyyə sabitliyi nədən asılıdır?**

- A) Dövriyyə vəsaitlərinin yaradılmasından
- B) Pul vəsaitlərinin yaradılmasından
- C) Kapital yığımının yaradılmasından
- D) Ehtiyat mənbələrinin yaradılmasından
- E) Bank ehtiyatları mənbələrinin yaradılmasından

**139. İqtisadi təhlil hansı metoda əsaslanır?**

- A) Dialektik dərkətmə metodu
- B) Riyazi metod
- C) Statistik metod
- D) Təhlil metod
- E) Sintez metod

**140. Məhsul istehsalı və onun reallaşdırılması üzrə planların yerinə yetirilməsi nədən asılıdır?**

- A) İstehsal gücündən
- B) Məhsul buraxılışından
- C) İdarəetmə sistemindən
- D) Kapital qoyuluşundan
- E) İstehsal ahəngindən

**141. Təhlil işlərində hansı qruplaşdırmadan istifadə edilir?**

- A) Sadə və kombinə edilmiş qruplaşdırma

- B) Mürəkkəb və kombinəlaşdırılmış qruplaşdırma
- C) Xüsusi və ümumi qruplaşdırma
- D) Mürəkkəb və sadə qruplaşdırma
- E) Kombinəlaşdırılmış və xüsusi qruplaşdırma

**142. Müasir şəraitdə investisiya bazarı neçə sahələrdə mövcuddur?**

- A) Üç
- B) Dörd
- C) Beş
- D) İki
- E) Altı

**143. Cari aktivlər neçə sferaya ayrılır?**

- A) İstehsal sferasına və tədavül sferasına
- B) İstehlak sferasına və tədavül sferasına
- C) İstehsal sferasına və dəyər sferasına
- D) Maliyyə sferasına və bank sferasına
- E) Tədavül sferasına və istehlak sferasına

**144. Gündəlik mal satışına dair faktiki informasiyalar hardan götürülür?**

- A) Kassa və mal hesablarından
- B) Mühasibat uçotundan
- C) Mal hesabatlarından və operativ- texniki uçotdan
- D) Kassa və statistik uçotdan
- E) Operativ -texniki uçotdan və mühasibat uçotdan

**145. İxrac əməliyyat ilə əlaqədar kommersiya xərcləri valyutadan istifadəyi görə neçə yerə ayrılır?**

- A) İki
- B) Dörd
- C) Səkkiz
- D) Üç
- E) Beş

**146. Firmanın xarici iqtisadi fəaliyyətinin təhlili hansı üsullarla yerinə yetirilir?**

- A) Məntiqi, yaxud ənənəvi üsullar, statistik üsullar, riyazi üsullar, evsizlik üsullar
- B) Məntiqi, seçmə üsulu, şəbəkə qrafiki üsulu, qrafik üsulu
- C) Riyazi üsullar, ekspert üsulu, balans üsulu
- D) Qrafik üsulu, evsizlik üsulu
- E) Balans üsulu, statistik üsul, riyazi üsul

**147. Əsas istehsal fondları, istehsal və riyazi istehsal sahəsində istifadə olunma təyinatına görə hansılardır?**

- A) Sənaye istehsal təyinatlı əsas fondlar, başqa sahələrin əsas istehsal fondları, qeyri-istehsal təyinatlı əsas fondlar
- B) Köməkçi və əsas istehsal təyinatlı əsas fondlar
- C) Müəssisələrin əsas istehsal fondları, köməkçi əsas fondlar
- D) Digər sahələrin əsas istehsal fondları
- E) Qeyri- istehsal təyinatlı istehsal fondlar, müəssisənin əsas fondları

**148. Şəbəkə qrafik üsulundan nə məqsədlə istifadə edilir?**

- A) Ehtiyat mənbələrini meydana çıxarmaq üçün
- B) Təsərrüfat ehtiyatlardan istifadə etmək üçün
- C) İdarəetmə sistemindən istifadə etmək üçün
- D) Müəssisənin ehtiyaclarını ödəmək üçün
- E) İqtisadi təhlilin obyektlərinin səbəb -nəticə əlaqələrini formalaşdırmaq üçün

**149. Dövlət büdcəsi gəlirinin böyük bir hissəsini nə təşkil edir?**

- A) Mənfəət vergisi
- B) Əlavə dəyər vergisi
- C) Aksiz vergisi
- D) Tibbi sığorta vergisi
- E) Sadələşdirilmiş vergi

**150. Maliyyə vəziyyətinin təhlili zamanı mühasibat balansında aktivin bütün maddələri neçə qrupda birləşdirilir?**

- A) Üç      B) Altı      C) Beş      D) Yeddi      E) İki

**151. Mal qrupları üzrə satışının həcmnin müəyyən olunmasında hansı üsuldən istifadə olunur?**

- A) Balans əlaqələndirmə      B) Qruplaşdırma      C) Şəbəkə qrafiki  
D) İndeks      E) Ekstropoliasiya

**152. Pərakəndə mal dövriyyəsinin ödənişinin əsasını nə təşkil edir?**

- A) Əhalinin pul gəlirləri      B) Mal ehtiyatları  
C) İcarə məntəqələrindən daxil olmalar      D) Banka təhvil verilən satış məbləği  
E) Yardımçı təsərrüfatlardan pul daxilolmalar

**153. Tikintidə əhalinin mühüm obyektlər sırasına hansı daxildir?**

- A) Kapital qoyuluşu      B) Tikinti layihələri  
C) Maliyyə perorları      D) Obyektin tikintisi üzrə müqavilə  
E) Alət və inventarlar

**154. İqtisadiyyatın hansı sahəsində bitməmiş istehsal xüsusi yer tutur?**

- A) Tikintidə      B) Nəqliyyatda  
C) Sənayedə      D) Ticarətdə  
E) Kənd təsərrüfatında

**155. Tikinti obyektinin maliyyələşdirilməsini kim həyata keçirir?**

- A) İnvestor      B) Podratçı      C) Binatikən      D) Lahiyəçi  
E) Sifarişçi

**156. İqtisadiyyatın hansı sahəsində ETT, istehsalın təşkili və idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi vasitəsi ilə xərclərin daima minimuma endirilməsi zəruridir?**

- A) Tikinti      B) Nəqliyyat      C) Sənaye      D) Ticarət      E) Kənd təsərrüfatı

**157. Məhsul növləri üzrə ümumi məhsul planın yerinə yetirilməsi necə qiymətləndirilir?**

- A) Natural ifadədə      B) Dəyər ifadəsində      C) Şərti -dəyər ifadəsində  
D) Şərti -natural ifadədə      E) natural -dəyər ifadəsində

**158. Hansı göstərici kənd təsərrüfatı müəssisəsinin ixtisaslaşması səviyyəsini səciyyələndirir?**

- A) Əmək məsrəflərinin strukturunu      B) Satışın həcmi  
C) İstehsalın inkişafı      D) Əmtəəlik məhsulun həcmi  
E) Əmtəəlik məhsulun keyfiyyəti

**159. Kənd təsərrüfatı müəssisəsinin ixtisaslaşması səviyyəsini qiymətləndirərkən hansı əlavə göstəricidən istifadə olunur?**

- A) Ümumi məhsulun strukturunu      B) İstehsalın ritimliyi  
C) Satışın həcmi      D) Əmtəəlik məhsulun həcmi  
E) Əmtəəlik məhsulun keyfiyyəti

**160. Hansı əlavə göstərici kənd təsərrüfatı müəssisəsinin ixtisaslaşma səviyyəsini səciyyələndirir?**

- A) Əkin sahəsinin strukturunu      B) Əmtəəlik məhsulun həcmi  
C) İstehsalın ritimliyi      D) Əmtəəlik məhsulun keyfiyyəti  
E) satışın həcmi

**161. İqtisadi mahiyyətinə görə tədavül xərcləri necə təsnifləşdirilir?**

- A) Müstəqim      B) Material      C) Əlavə      D) Köməkçi      E) Əsas

**162. Ticarət təşkilatının hansı dövriyyə vəsaitləri aid edilir?**

- A) Cari aktivlərlə                      B) Əmlaka                      C) Qısamüddətli öhdəliklərlə  
D) Bitməmiş istehsala                      E) İstehsal vasitələrini

**163. Dövriyyə vəsaitlərinin hansı növünə inflyasiya daha çox təsir göstərir?**

- A) Milli valyutada pul vəsaitləri                      B) İstehsal ehtiyatları  
C) Qısa müddətli maliyyə qoyuluşları                      D) Debitor borcları  
E) Qeyd olanların hamısı

**164. Dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini əks etdirən göstərici hansıdır?**

- A) Dövriyyə vəsaitlərinin dövranı                      B) Maya dəyəri ilə cari mal ehtiyatları  
C) Normativdən artıq mal ehtiyatları                      D) Debitor borclarının keyfiyyəti  
E) Vaxtı ötmüş borclar

**165. Ticarət əməliyyatları üzrə hansı xərclər müstəqim xərclər aid edilir?**

- A) Satıcı və fəhlələrin əmək haqqı                      B) Nəqliyyat xərcləri  
C) Təşkilatın idarə heyətinin əmək haqqı                      D) Hesablanmış amortizasiya  
E) Material

**166. Tədavül xərcləri nə ilə əlaqədardır?**

- A) Mal dövriyyəsinin həyata keçirilməsi ilə                      B) Vergi ilə  
C) Zərər ilə                      D) Cərimələr ilə                      E) Malların alınması ilə

**167. Ümumi gəlirə təsir göstərən amillər hansılardır?**

- A) Mal dövriyyəsinin həcmi                      B) Malların yeridilməsi forması  
C) Təşkilatın kadrlarının hazırlıq səviyyəsi                      D) Qiymət əlavəsinin mövcudluğu  
E) Ticarət təşkilatının maddi-texniki bazasının səviyyəsi

**168. Satışdan mənfəət necə müəyyən edilir?**

- A) Ümumi gəlirlə tədavül xərcləri arasında fərq kimi                      B) Tədavül xərclərinin səviyyəsi kimi  
C) Realizə olunmuş ticarət güzəştli məbləği kimi  
D) Ümumi gəlirlə tədavül xərcləri arasında fərq kimi  
E) Ümumi gəlirlə kommersiya xərcləri arasındakı fərq kimi

**169. Mənfəət vergisinin köçürülməsi istiqaməti hansıdır?**

- A) Büdcə                      B) Bank                      C) Yuxarı təşkilatlar                      D) Ehtiyatlar  
E) Malların qiymətlərlə düşməsi üzrə itginin ödənilməsi fondu

**170. Nəqliyyat təşkilatında yük dövriyyəsinin həcminə təsir göstərən amilləri qeyd edin?**

- A) Yükün orta daşınması məsafəsi                      B) Sərf olunmuş yanacağın miqdarı  
C) Avtoparkda mövcud maşınların sayı                      D) Sürücünün peşakarlıq səviyyəsi  
E) Maşının ölçüləri

**171. Məhsulun maya dəyərində şərti dəyişən xərclər hansılardır?**

- A) Material xərcləri                      B) İdarə heyətinin əmək haqqı  
C) Kommersiya xərcləri                      D) Sexlərin iqləndirilməsi xərcləri  
E) Əsas vəsaitlərin amortizasiyası

**172. İqtisadi elementlər üzrə xərclərin təsnifləşdirilməsinin əsasını nə təşkil edir?**

- A) İstehsala sərf olunan resursların eyni cinsli olması                      B) Məsafələrin yaranma yeri  
C) Məhsulun həcmindən asılılığı                      D) Xərclərin yaranma yeri və vaxtı  
E) Xərclərin planlaşdırılması və uçotunun təşkilinin xüsusiyyəti

**173. Mal ehtiyatlarından hansı böyük xüsusi çəkiyə malikdir?**

- A) Anbar və pərakəndə satış təşkilatlarında
- B) Yolda olan mallar
- C) Məhsul saxlanmada olan mallar
- D)Yüklənmiş mallar
- E) Mal göndərən təşkilatın anbarında olan mallar

**174. Xidmət sahəsində hazır məhsul necə hesab olunur?**

- A) Başa çatmış xidmət
- B)İstehsal tsikli mərhələsi
- C) Maliyyə tsikli mərhələsi
- D) Cari öhdəliklər
- E)İcra mərhələsində olan xidmə

**175. Ticarət avadanlıqlarının vəziyyətini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan göstərici hansıdır?**

- A) Fiziki köhnəlmə
- B) Fondverimi
- C) Fondtutumu
- D) Ekstensiv yüklənmə
- E) İntensiv yüklənmə

**176. Növünə görə pərakəndə mal dövriyyəsi necə bölünür?**

- A) Əhaliyə və müəssisələrə mal satışı
- B) Anbar və tranzit
- C) Xırda topdan satış və sistem daxili buraxılış
- D) Bazar və qeyri bazar
- E) Nağd və kreditə satış

**177. Padrat tikinti təşkilatı ilə sifarişçilər arasında hesablaşmalar hansı qiymətlə aparılır?**

- A) Müqavilə
- B) Faktiki
- C) Bazar
- D) Plan
- E) Smeta -dəyəri

**178.İqtisadiyyatın hansı sahəsinin müəssisələrində vəsaitlərin tərkibində xammal elementi yoxdur?**

- A) Nəqliyyat
- B) Kənd təsərrüfatı
- C) Tikinti
- D) Ticarət
- E) Sənaye

**179. Təsərrüfat daxili nəqliyyat xərcləri hansı göstəricinin tərkib elementidir?**

- A) Maya dəyəri
- B) Ümumi məhsul
- C) Balans mənfəəti
- D) Vergi tutulan mənfəət
- E) Xalis mənfəət

**180. Daşınacaq yüklərin həcmnin proqnozlaşdırılması üçün iqtisadi hesablamalarda istifadə olunan metod hansıdır?**

- A) Balans
- B) Zəncivari yerdəyiçmə
- C) Nisbi fərq
- D) Proporsional bölgü
- E) Mütləq fərq

**181. Əsas istehsal fondlarının həcmi ilə daşınmadan gəlirlər arasında əlaqə hansıdır?**

- A) Korrelyasiya
- B) Birbaşa funksional
- C) Tərs funksional
- D) Əlaqə yoxdur
- E) Dəyişən

**182. Fondveriminin korrelyasiya əlaqəsi olmayan göstərici hansıdır?**

- A) Orta gəlir dərəcəsi
- B) Yüklə daşınmasının həcmi
- C) Sənişin daşınmasının həcmi
- D) Yüklə daşınmasının strukturu
- E) Əsas fondların orta illik dəyəri

**183. Büdcə təşkilatlarının xərcləri necə bölünür?**

- A) Təşkilatın saxlanması üzrə cari xərclər və kapital qoyuluşu
- B) Kassa və faktiki xərclər
- C) Xeyriyyə fondunun xərcləri
- D) Daşımalar,qida,təhsil xərcləri
- E) Kommersiya fəaliyyətinin xərcləri

**184. Büdcə təşkilatlarında iqtisadi təhlilin predmentinə nə aiddir?**

- A) Təsərrüfat fəaliyyəti
- B) Maliyyə nəticələri

- C) Gəlir və xərclər smetası  
E) Kəmiyyət və keyfiyyət amillərinin qiymətləndirilməsi

D) Səbəb hadisələr təsir

**185. Kəsir nədir?**

- A) Xərclərin gəlirləri üstələməsi  
C) Gəlirlərin xərcləri üstələməsi  
E) Qiymətlərin artması

- B) Gəlirlər mənbələri  
D) Gəlirlərin xərclərin bərabərliyi

**186. Təhlilin aparılması üçün hansı informasiya növlərindən istifadə olunur?**

- A) Daxili (idarəetmə) və xarici (Maliyyə)  
C) Tam, cari və yerli  
E) Strateji, integral və retrospektiv

- B) Marjinal və müqayisəli  
D) Operativ, cari və perspektiv

**187. Əmək haqqı xərcləri ilə əmək məhsuldarlığı arasında hansı əlaqə mövcuddur?**

- A) Əks  
D) Qarşılıqlı asılı
- B) Funksional  
E) Birbaşa
- C) Proposional

**188. Resursları qeyri-bərabər istifadəsi, satışın qeyri ahəngdarlığı hansı sahəyə xasdır?**

- A) Kənd təsərrüfatı müəssisələrinə  
D) Sənaye müəssisələrinə
- B) Tikinti təşkilatlarına  
E) Ticarət təşkilatlarına
- C) Nəqliyyat təşkilatlarına

**189. Əsas vasitələrin dövriyyəsi, çıxması, daxil olma, əvəz olunma, artım əmsallarını necə xarakterizə edir?**

- A) Əsas fondların hərəkətini  
C) Maşın və avadanlıqların yükləmə dərəcəsinə  
D) Avadanlıqların yaş tərkibini
- B) Əsas fondların texniki səviyyəsini  
E) Əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi

**190. Satılmış məhsulun həcmi artırmaq üçün ilin sonuna hazır məhsul qalıqlarına baş verir?**

- A) Artırılır  
D) Azaldılır
- B) Silinir  
E) Dəyişdirilmir
- C) Ötən ili səviyyəyə çatdırılır

**191. Orta ümumtəhsil məktəblərinin gücü hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir?**

- A) Şagird yerlərinin sayı  
C) Şagird otaqlarının sayı
- B) Şagirdlərin sayı  
D) Doğru cavab yoxdur
- E) Müəllimlərin sayı

**192. Debitor borclar necə təhlil edilir?**

- A) Ayı-ayrı öhdəliklər və məbləğlər, onun ayrı -ayrı növləri üzrə  
B) Kreditor borcu üzrə müqayisə  
D) Miqdar üzrə
- C) Düzgün cavab yoxdur  
E) Ayı-ayrı öhdəlik və vergiyə cəlb olunmuş məbləğ üzrə

**193. Büdcədən kənar vəsaitlərin xərclənməsi hansı formada həyata keçirilir?**

- A) Büdcədən kənar vəsaitlərin təsdiq olunmuş smetasına uyğun olaraq  
B) Xərclənməsi yol verilmir  
D) Təşkilatın xarici ehtiyatlar hesabına
- C) Bücə vəsaitləri hesabına  
E) Təşkilatın daxili ehtiyatlar hesabına

**194. Büdcənin icrasına birbaşa nəzarəti kim həyata keçirir?**

- A) Dövlət nəzarət orqanı  
C) Dövlət icra orqanı  
E) Vergi və xəzinədarlıq orqanı
- B) Bütün cavablar uyğundur  
D) Maliyyə Nazirliyi

**195. Büdcə təşkilatı üçün gəlir və xərc smetası necə təsdiq olunur?**

- A) Büdcə vəsaitini təsdiq edən orqan  
B) Büdcə vəsaitini bölüşdürən

- C) Büdcə vəsaitini alanlar
- E) Dövlət orqanı

D) Yerli idarəetmə orqanı

**196. Kapital xərcləri hara daxildir?**

- A) Hesabat dövrünə
- C) Gələcək dövrün xərclərinə
- E) Hesabat ilindən kənar

- B) Kəcən dövrün xərclərinə
- D) Bütün variantlar düzdür

**197. Əsas fondların təmir xərcləri hansıdır?**

- A) Təşkilatın xərclərinə silinir
- C) Amortizasiya ayırmalarına əlavə edilir
- E) Obyektin ilkin dəyərinə əlavə edilir

- B) Obyektin dəyəri artırılır
- D) Ümumiyyətlə nəzərə alınmır

**198. Büdcə təşkilatı büdcə vəsaitini necə xərcləməlidir?**

- A) Ancaq təsdiq olunmuş gəlir və xərc smetasında göstərilən məqsədlər
- B) Ancaq xüsusi xərclərlə
- C) Ancaq administrativ məqsədlərə
- D) Ancaq idarəetmə heyyyətinin saxlanılmasına
- E) Ancaq xərc smetasına

**199. Növbəti amillər qrupu necə mövcuddur?**

- A) İstehsal -iqtisadi,ekstensiv,müvəqqəti
- C) Sosial- iqtisadi,obyektiv,mütləq
- E) Obyektiv,dəqiq,əsas

- B) Subyektiv,təbiət
- D) Keyfiyyət,əsas, sosial- iqtisadi

**200.İqtisadi təhlil hansı prinsiplərə əsaslanır?**

- A) Dövlətçilik, elmlilik,obyektivlik,kütləvilik,sistemlik, kompleksizlik,operativlik
- B) Qüyyri fəallılıq,konkretlik, xüsusiyyətlik
- C) Praktiklik,seçilmiş,funksionallıq
- D) Praktiklik,təcrübəlik,qənaətçilik
- E) Aktualıq,realıq,məhəllik

**201.Aşağıdakılardan biri iqtisadi təhlilin prinsiplərinə aid edilmir?**

- A) Qeyri fəallıq, realıq
- B) Dövlətçilik, elmlilik
- C) Obyektivlik, elmlilik
- D) Operativlik,kütləvlik
- E) Praktiklik, sistemlik

**202. Kassa və faktiki xərclərinin təhlilinin aparılmasə üçün hansı informasiya mənbəyi hesab olunur?**

- A) Smeta xərclərinin icrası haqqında hesabat
- B) Debitor borclarının məbləği
- C) Kreditor borclarının məbləği
- D) Büdcədən kınar vəsaitin siyahısının təsdiqi
- E) Büdcədən maliyyəşən məbləğin hərəkəti haqqında arayış

**203. Büdcə ilə hesablaşma üzrə debitor borcu necə yarana bilər?**

- A) Vergi üzrə artıq ödəmə zamanı
- B) Sığorta rüsumunun artıq ödəmə zamanı
- C) Əmlakın özəlləşdirilməsi zamanı
- D) Rəhbərliyin dəyişməsi zamanı
- E) İnvestisiyalaşdırma zamanı

**204. Büdcə təşkilatlarının xərc strukturu nədir?**

- A) Hər bir xərc maddəsinin ümumi xərc məbləğində xüsusi çəkisi
- B) Xərclərin tərkibi
- C) Gəlirin və xərclərin müqayisəsi
- D) Büdcənin xərc maddələrinin hadisədən kənar ümumi xərclərdə xüsusi çəkisi
- E) Büdcə gəlirlərinin, büdcədən kənar xərclərlə müqayisəsi

**205. Debitor borclarının keyfiyyət göstəricisi hansı hesab olunur?**

- A) Debitor borcların dövryyə əmsalı
- B) Debitor borcların məbləği

- C) Debitor borcların yaranma müddəti  
E) Kreditor borclarının yaranma müddəti
- D) Kreditor borcu məbləğinin artması

**206. Məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi digər iqtisadi göstəricilərə necə təsir edir?**

- A) Satılan məhsulun orta satış qiymətlərinin dəyişməsinə  
B) Məhsulun keyfiyyəti aşağı düşdükcə mənfəət artır  
C) Mənfəətin keyfiyyəti yüksəldikcə zaydan itkilərin sayı artır  
D) Məhsulun keyfiyyəti artdıqca işçilərin orta əmək haqqıda artır.  
E) Buraxılan məhsulun keyfiyyəti yüksəldikcə müəssisənin gəlirləri dəyişir.

**207. Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin keyfiyyət xarakteristikası hansılardır?**

- A) Fonverimi, əmək məhsuldarlığı, material verimi  
B) Xammal materialın tərkibində olan dəyişiklik  
C) Maliyyə resursları ilə təmin olunma səviyyəsi  
D) Məhsul satışı həcmində olan dəyişiklik  
E) Müəssisənin təşkilat - texniki səviyyəsində dəyişiklik

**208. Hansı göstərici əmtəəlik məhsulu ümumi məhsuldan fərqləndirilir?**

- A) Bitməmiş istehsal qalıqları  
C) Gələcək dövrlərin xərcləri  
E) Dövrün əvvəlinə mal qalıqları
- B) Debitor borcları  
D) Satılmamış hazır məhsul qalıqları

**209. Əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərinə nisbəti nəyi xarakterizə edir?**

- A) Əsas fondların yararlıq əmsalını  
C) Əsas fondların fondverimini  
E) Əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- B) Əsas fondların fondtutumunu  
D) Əsas fondla silahlanmasını

**210. İqtisadiyyatın aqrar sektorunun aparıcı qüvvəsi nədir?**

- A) Çoxsahəli aqrobirliklər  
D) Pilot təsərrüfat
- B) səhmdar cəmiyyəti  
E) Fərdi fermer təsərrüfat
- C) Kollektiv fermer təsərrüfatı

**211. Təhlil prosesində satışın mövsümlüyü necə müəyyən olunur?**

- A) Ümumi inkişaf meyli ilə  
C) Pərakəndə satışın strukturu ilə  
E) Malların çeşidi ilə
- B) Ritimlik dərəcəsi ilə  
D) Satış formaları ilə

**212. Malların strukturun təhlili nəyi nəzərdə tutulur?**

- A) Hər bir mal qrupunun xüsusi çəkisi  
B) Stasionar müəssisələrin payının müəyyən olunması  
C) Səyyar ticarət vasitələrinin xüsusi çəkisi  
D) katoloq üzrə mal satışının xüsusi çəkisi
- E) Kiçik topdan satışın xüsusi çəkisi

**213. Texniki- iqtisadi təhlil, proqnozlaşdırma, planlaşdırma, maliyyə hesablamalar, sxemlər, maketlər hara daxil edilir?**

- A) Obyektin tikintisi üzrə layihəyə  
C) Təhlilin informasiya mənbəyinə  
E) Təşkilatın biznes planına
- B) Obyektin tikintisi üzrə müqaviləyə  
D) Podrat müqaviləsinə

**214. Heyvandarlıq məhsullarının əmtəəlik səviyyəsi necə müəyyən olunur?**

- A) Faiz ifadəsində əmtəəlik məhsulun ümumi məhsula nisbəti kimi  
B) Faiz ifadəsində bitməmiş istehsalın əmtəəlik məhsula nisbəti kimi  
C) Faiz ifadəsində əmtəəlik məhsulu bitməmiş istehsala nisbəti kimi  
D) Faiz ifadəsində ümumi məhsulun əmtəəlik məhsula nisbəti kimi

E) Faiz ifadəsində ümumi məhsulun satılmış məhsula nisbəti kimi

**215. 100 hektar sahəyə düşən mal- qaranın sayı necə səciyyələndirilir?**

- A) Kənd təsərrüfatı müəssisəsinin intensivləşməsi səviyyəsini
- B) Kapitaldan istifadənin səmərəliliyi səviyyəsini
- C) heyvandarlıq məhsullarının maya dəyəri səviyyəsi
- D) Birkicilik məhsullarının maya dəyəri səviyyəsini
- E) İşçi qüvvəsindən istifadənin səmərəliliyi səviyyəsini

**216. Dövriyyə vəsaitinin rentabelliği necə hesablanır?**

- A) Təşkilatın məfəətinin dövriyyə vəsaitinin orta dəyərinə nisbəti kimi
- B) Mal ehtiyatlarının mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- C) Orta mal ehtiyatının bir günlük mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- D) Dövriyyə vəsaitlərinin bir günlük mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- E) Təşkilatın məfəətinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

**217. Topdan baza tərəfindən mal göndərişi üzrə mühüm göstərici hansıdır?**

- A) Mal dövriyyəsinin ümumi həcmində bazar fondunun payı
- B) Topdan ticarətin təşkili
- C) Topdan ticarət bazasının maddi- texniki bazasının vəziyyəti
- D) Anbar təsərrüfatının vəziyyəti
- E) Anbar və tranzit mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

**218. Avtomobillərin xəttə buraxılması əmsalına təsir göstərən amillər hansılardır?**

- A) Təşkilat səbəbdən başlayan malların davamiyyəti
- B) Daşınan yükün həcmi
- C) Sərf olunmuş yanacağın miqdarı
- D) Maşının ölçülər
- E) Avtoparkda mövcud maşınların sayı

**219. Hansı əlamətə görə xərclər dəyişən və sabit xərclərə bölünür?**

- A) Məhsulun həcmində dəyişməsinə, münasibətlərinə görə
- B) İstehsal prosesində iştirakından asılılığına görə
- C) Məhsulun maya dəyərinə daxil olmasına görə
- D) Xərclərin keyfiyyətinə görə
- E) Xərclərin yaranma yerinə görə

**220. Mal ehtiyatları nəyin əsası hesab olunur?**

- A) Xüsusi dövriyyə vəsaitlərinə tələbatın hesablanması
- B) Malların daxil olmasının ritimliliyinin qiymətləndirilməsinin
- C) Satışın strukturunun dəyişməsinin mümkünlüyünün
- D) Yatıb qalmış satılmayan malların həcmində müəyyən olunmasının
- E) Tələb olunmayan malların həcmində olunmasının

**221. İşlək ehtiyatlar hansıdır?**

- A) Mal ehtiyatları normasının tərkib elementidir
- B) Mal itgisinin tərkib elementidir
- C) Mallara tələbatın artmasını əks etdirir
- D) Tədavül xərclərinə əlavədir
- E) Malların keyfiyyətinin yüksəlməsini əks etdirir

**222. Bir ticarət işçisinə düşən ortaillik mal dövriyyəsinin həcmində nə təsir göstərir?**

- A) Mal dövriyyəsinin həcmi, quruluşu, işçilərin sayı
- B) İşçilərin sayı, mal ehtiyatlarının həcmi, malların satış forması
- C) Mal dövriyyəsinin həcmi, quruluşu, işçilərin orta əmək haqqı
- D) İşçilərin sayı, malların qiyməti, mal ehtiyatlarının həcmi
- E) Malların qiyməti, malların miqdarı, malların keyfiyyəti

**223. Daşımaların maya dəyəri üzrə planın yerinə yetirilməsinin ümumi xarakteristikasını nə əks etdirir?**

- A) 1 manat gəlirə düşən xərclərin məbləği
- B) 1 manatlıq daşımaya düşən xərclərin məbləği
- C) 1 manat gəlirə düşən dəyişən xərclərin məbləği
- D) 1 manat gəlirə düşən sabit xərclərin məbləği
- E) Xidmətin 1 manatına düşən xərclərin məbləği

**224. Verilənlərdən hansı nəqliyyat sahəsinin vəziyyətini müəyyən edən xarici amillərə aid deyil?**

- A) Müəyyən nəqliyyat vasitələri tərəfindən daşımaların sürəti
- B) İstehsal əlaqələrinin ixtisaslaşdırılmasının inkişafı
- C) Təbii- iqlim
- D) Sənaye və digər sahələrin müəssisələrin xammal və istehsal mənbələrinə yaxınlığı
- E) Regionlar üzrə məhsuldar qüvvələrin yerləşməsi xüsusiyyətləri

**225. Avtonəqliyyat təşkilatında səyyar heyət parkının işinin nəticələri necə qiymətləndirilir?**

- A) Texniki -istismar göstəricilər sisteminin əsasında
- B) Ümumi, fərdi və kəmiyyət göstəricilər sistemi əsasında
- C) Əsas köməkçi və kəmiyyət göstəricilər sistemi əsasında
- D) Ümumi, inteqral, fərdi göstəricilər sistemi əsasında
- E) İnteqral və fərdi göstəricilər sistemi əsasında

**226. Hansı amil tikinti materiallarının sərf olunmasına birbaşa təsir göstərir?**

- A) Əmək məhsuldarlığının dəyişməsi
- B) İşçilərin ixtisasının dəyişməsi
- C) Tikinti materiallarının keyfiyyətinin dəyişməsi
- D) Zay məhsulun həcmi
- E) Materialların saxlanması nəzarətin təşkili səviyyəsi

**227. Müqayisə olunan torpaq necə hesablanır?**

- A) Hər bir növ əkin sahəsinin torpağın balans hasilinin 100-ə nisbəti kimi
- B) 1 hektara orta xərclərin 1 hektardan məhsul çıxımının nisbəti kimi
- C) 1 hektardan məhsul çıxımının 1 hektara nisbəti kimi
- D) Hər bir əkin sahəsinin istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə hasili kimi
- E) Hər bir əkin sahəsinin 1 hektara xərclərə hasili kimi

**228. Əsas işçilərin sayı üzrə planın əsaslandırılmasına nə aiddir?**

- A) Hesabat dövrünün məhsulunun əvvəlki dövrlərə müqayisəsi
- B) Təsdiq olunmuş ştata cədvəlinə uyğunluq dərəcəsi
- C) Plan dövründə işə çıxma günlərinin miqdarına əsasən
- D) Bir işçinin orta iş gününün müddətinə əsasən
- E) Orta illik plan tələbatı üzrə işçilərin sayı

**229. Tikintidə kapital qoyuluşunun ümumi və ya mütləq, maliyyə- iqtisadi səmərəliliyi necə hesablanır?**

- A) Xalis məhsul artımının həmin artımı təmin edən kapital qoyuluşuna nisbəti kimi
- B) Xalis mənfəətinin artımının balans mənfəətinə nisbəti kimi
- C) Xalis mənfəət artımının tikinti - quraşdırma işlərinin həcminə nisbəti kimi
- D) Kapital qoyuluşunun xalis və ya ümumi məhsulun artım məbləğinə nisbəti kimi
- E) Balans mənfəətinin artımının kapital qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi

**230. Təbii -iqlim şəraitində ilk növbədə nə asılıdır?**

- A) Kənd təsərrüfatı müəssisələrinin fəaliyyətinin nəticələri
- B) Tikinti təşkilatlarının fəaliyyətinin nəticələri
- C) Nəqliyyat təşkilatlarının fəaliyyətinin nəticələri

- D) Sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin nəticələri
- E) Ticarət təşkilatlarının fəaliyyətinin nəticələri

**231. Həyat mərhələsinin vəziyyəti üzrə kənd təsərrüfatı sahəsi necə səciyyələndirilir?**

- A) Artan, stabil, mərhələli
- B) Sabit, qeyri – sabit, inkişaf edən
- C) Sabit, qeyri – sabit, böhranlı
- D) Mərhələli, investisiyalı, innovasiyalı
- E) Artan, böhranlı, innovasiyalı

**232. Kənd təsərrüfatı müəssisəsinin istehsal daxili strukturlarının ölçüsünü əks etdirən natural göstəricilərə nə aiddir?**

- A) İşçilərin sayı, torpaq sahəsi, heyvanların sayı
- B) Torpağın tərkibi, məhsuldarlığı
- C) Mənfəət, maya dəyəri, rentabellik
- D) Əmək məhsuldarlığı, fondverimi
- E) Heyvanların tikintilərlə və yemlə təmin olunması

**233. Məhsul yığımının faktiki həcmi necə hesablanır?**

- A) Faktiki əkin sahəsinin faktiki məhsuldarlığa nisbəti kimi
- B) Faktiki məhsuldarlığın plan üzrə əkin sahəsinə nisbəti kimi
- C) Plan üzrə əkin sahəsinin plan üzrə məhsuldarlığa nisbəti kimi
- D) Faktiki əkin sahəsinin hasilı kimi
- E) Faktiki məhsuldarlığa faktiki əkin sahəsinə nisbəti kimi

**234. Qeyri -maddi aktivlərdən istifadədən son səmərə nə ilə səciyyələnir?**

- A) Təsərrüfat fəaliyyətinin ümumi nəticələrinin yaxşılaşması
- B) Digər satışdan mənfəətin azalması
- C) Məhsul istehsalına xərclərin azalması
- D) Müəssisənin ödəmə qabiliyyətinin yüksəlməsi
- E) Məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşması

**235. Sənaye müəssisələrinin təsərrüfat fəaliyyəti təhlilinin obyektı hansılardır?**

- A) Müəssisənin təchizat, istehsal, satış, məsrəf, mənfəət və maliyyə vəziyyəti
- B) Müəssisənin təşkilat quruluşunun öyrənilməsi
- C) Müəssisənin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq qərar və göstəricilərin hazırlanması
- D) Müəssisənin hesablaşma əməliyyatlarının məqsədəuyğunluğu
- E) Müəssisənin digər müəssisələr ilə kooperativləşməsi məsələləri

**236. Məhsulun keyfiyyətinə hansı amillər təsir göstərir?**

- A) İstehsal resurslarının keyfiyyəti və onlardan istifadə səviyyəsi
- B) Zay məhsulların xüsusi çəkisinin artıb -azalması
- C) Yüksək biliyə və peşə hazırlığına malik olan idarəetmə kadrlarının mövcudluğu
- D) Texnoloji kadrların, ustaların, fəhlələrin işə davamiyyəti
- E) Əmtəəlik məhsulun strukturunun dəyişməsi.

**237. Müəssisənin fəaliyyətinin iqtisadi cəhətdən təhlil etmək üçün informasiya mənbələri hansılardır?**

- A) Mühasibat uçotu və hesabatı, maliyyə hesabatı, məlumatları, audit yoxlamalarının nəticələri
- B) Kooperativləşən müəssisələrlə bağlanmış müqavilələr
- C) Müəssisənin sosial- iqtisadi həyatına aid görülmə işləri
- D) İşçi və qulluqçulardan müəssisənin fəaliyyətinə aid toplanmış sorğu materialları
- E) Müəssisənin fəaliyyəti ilə əlaqədar istehsal müşavirələrinin və istehsalat müşavirələrinin qərarları

**238. Məhsul istehsalına təsir edən kəmiyyət tərəfləri hansılardır?**

- A) Əsas istehsal fondları, əmək ehtiyatları və xammal -materialla təmin olunma
- B) Məhsul istehsalı ilə əlaqədar biznes plan göstəricilərinin qeyri -reallığı
- C) İşçi heyətinin tərkibində olan dəyişiklik

- D) enerji təchizatının müntəzəm sürətdə pozulması
- E) Anbarda olan xammal – materialların normative uyğun olmaması

**239. Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin keyfiyyəti hansılardır?**

- A) İstehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığı, əmək məhsuldarlığı və material məsrəfi normasına əməl olunması
- B) Xammal – materialın tərkibində olan dəyişikliklər
- C) maliyyə resursları ilə təmin olunma səviyyəsi
- D) Müəssisənin təşkilat – texniki səviyyəsində olan dəyişiklik
- E) Məhsul satışı həcmində olan dəyişiklik

**240. Məhsul satışının həcminə təsir göstərən amillər hansılardır?**

- A) Məhsul istehsalının həcmində dəyişməsi, ilin əvvəlinə və sonuna yolda olan məhsul qalıqlarının dəyişməsi.
- B) Məhsulun strukturunda dəyişikliklər
- C) Satışa göndərilən məhsulların alıcıya çatdırılması
- D) Məhsulun keyfiyyətində olan dəyişikliklər
- E) Məhsul satışı ilə əlaqədar bağlanmış müqavilələrin və öhdəliklərin yerinə yetirilməsi

**241. İşlək kapitalın mahiyyəti nədir?**

- A) Pul vəsaitləri çıxmaqla təşkilatın dövrü aktivləri və qısamüddətli öhdəlikləri arasında fərkdir
- B) Təşkilatın cari aktivləridir
- C) Təşkilatın cari aktivləri və cari öhdəlikləri arasında fərkdir
- D) Cari aktivləri və aktivlərin dəyəri arasındakı fərkdir
- E) Məcmui aktivlər və cari aktivlər arasında fərkdir

**242. Qeyri-istehsal sferasında materialların funksiyasının vacibliyi necə hesab olunur?**

- A) Təşkilatın balansında materiallardan istifadə normaları üzrə nəzərə alınır
- B) Material vəsaitinin tətbiq olunmuş siyahısına görə
- C) Materiallardan normaları üzrə tam istifadə olunur
- D) Material və onlardan istifadə nəzərə alınır
- E) Materiallar bir neçə dəfə dövr edir

**243. Aktivlərin rentabelliği nəyi səciyyələndirir?**

- A) Təşkilatın əmlakına kapital qoyuluşunun gəlirliyini
- B) Kapitalın strukturunu
- C) Cari likvidliyi
- D) Bazar sabitliyini
- E) İşgüzar fəallığı

**244. Təşkilatın fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsinin ümumləşdirilmiş göstəriciləri hansılardır?**

- A) Mənfəət
- B) Rentabellik
- C) Maya dəyəri
- D) Satışdan kənar mənfəət
- E) Əməliyyat

**245. Əsas istehsal fondlarından istifadə edilməsinin səmərəliliyi hansı göstəricilər sistemi ilə səciyyələnir?**

- A) Ümumi və xüsusi
- B) Daxili və xarici
- C) Mütləq və nisbi
- D) Aktiv və passiv
- E) Kəmiyyət və keyfiyyət

**246. Ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti necə adlanır?**

- A) İntensiv -yüklənmə əmsali
- B) İnteqral əmsal
- C) Ekstensiv yüklənmə əmsali
- D) Fondtutumu əmsali
- E) Fondverimi əmsali

**247. Vergitutulan mənfəət məbləğinə hansı amillər təsir göstərir?**

- A) Balans mənfəəti, mütləq maliyyə ödəmələri

- B) Satışın maya dəyəri  
D) Vergi güzəştləri,kommersiya xərcləri

- C) ƏDV və aksizlər  
E) Əmək haqqı xərcləri,vergi məbləği

**248. Kommersiya və inzibati xərclər necə örtülür?**

- A) Ümumi mənfəət hesabına  
C) Satışdan mənfəət hesabına
- B) Vergitutulana qədər mənfəət hesabına  
E) Satışdan kənar mənfəət hesabına

**249. Satışda pul gəlirində material məsrəflərinin payı nəyi göstərir?**

- A) Məhsulun materialtutumunu  
C) Məhsulun məsrəftutumunu  
E) Əmək resurslarından istifadə səviyyəsini
- B) Məhsulun əməktutumunu  
D) Material resurslarının veimini

**250. Kimlər kompleks iqtisadi təhlildən istifadə edirlər?**

- A) Müəssisənin rəhbəri  
D) Mal göndərənlər
- B) Jurnalistlər  
E) Kommersiya bankının kreditləşdirmə şöbəsinin mütəxəssisi
- C) Vergi müfəttişi

**251. İstehsal funksiyası dedikdə nə başa düşülür?**

- A) Nəticə və istehlak olunan resurslar arasında asılılıq  
B) İstehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi  
C) Əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi  
D) Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi  
E) Əmək məhsuldarlığı və əməyin fondla silahlanması arasında asılılıq

**252. İstehsal həcmnin optimallaşdırılması, məsrəflərin aşağı salınması və mənfəətin artırılması üzrə istifadə olunmamış imkanları necə adlandırılır?**

- A) Ehtiyatlar  
C) Təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri  
E) Müəssisə fəaliyyətində və onun strukturu bölmələri
- B) Səmərəliliyin göstəriciləri  
D) Amillər

**253.Hansı göstərici statistik göstərici hesab olunur?**

- A) Qiymət indeksi  
C) Mal dövriyyəsinin strukturu  
E) Monatla ifadə olunmuş göstəricilər
- B) Əmək məhsuldarlığı  
D) Mənfəətin həcmi

**254. İqtisadi təhlilin nəzəri əsasını nə təşkil edir?**

- A) İqtisadi nəzəriyyə  
C) Müəssisənin iqtisadiyyatı  
E) Fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi
- B) Statistika  
D) Mühasibat uçotu

**255. İqtisadi təhlilin aparılmasının mühüm şərti nədən ibarətdir?**

- A) Göstəricilərin müqayisəliliyi  
C) Göstəricilərin qarşılıqlı asılılığı  
E) Göstəricilərin keyfiyyətə müxtəlifliyi
- B) Göstəricilərin proporsionallığı  
D) Göstəricilərin səmərəliliyi

**256. Öyrənilən obyektlərin əhatə olunmasına görə təhlilin növü hansıdır?**

- A) Tam və seçmə  
C) Sahələr və sahələrarası  
E) Təsərrüfatdaxili və təsərrüfatarası
- B) Kompleks və müqayisəli  
D) Amilli və diaqnostik

**257. Vaxt əlamətinə görə iqtisadi təhlilin hansı növü fərqlənir?**

- A) Operativ,qabaqcadan,sonradan  
C) Perspektiv, on günlük , illik  
E) Kompleks, tematik,cari
- B) Aylıq,rüblük,illik  
D) Marjinal,diaqnostik,operativ

**258. İfadə edilmə üsulu üzrə göstəricilər necə bölünür?**

- A) Mütləq və nisbi
- B) Kəmiyyət və keyfiyyət
- C) Kompleks və tematik
- D) Daxili və xarici
- E) Sadə və mürəkkəb

**259. Mütləq göstəricilər hesablanma qaydasından asılı olaraq necə fərqlənir?**

- A) İntervallı, ani, orta xronoloji
- B) Birbaşa və dolay
- C) Orta xronoloji, birbaşa və dolay
- D) Sadə və mürəkkəb
- E) İntervallı, ani, sadə və mürəkkəb

**260. Sistemli təhlil metodunun nəzəri əsası nədir?**

- A) Dialektika
- B) Proqnozlaşdırma
- C) Tənzimləmə
- D) Planlaşdırma
- E) İnduksiya

**261. Müəssisədə iqtisadi təhlilin informasiya mənbələrinə nə daxil deyil?**

- A) Menecment
- B) Mühasibat uçotu
- C) Operativ məlumatlar
- D) Statistik
- E) Biznes planlar

**262. Rentabellik göstəricilərini hesablamaq üçün sürətdə hansı göstəricilərdən istifadə etmək olmaz?**

- A) Satışın tam maya dəyərini
- B) Balans mənfəəti
- C) Xalis mənfəət
- D) Gəlirlik
- D) Satışdan alınan mənfəət

**263. ƏDV hansı mənbədən ödənilir?**

- A) Məhsul satışından əldə olunan gəlirdən
- B) Xalis mənfəətdən
- C) Ümumi mənfəətdən
- D) Marjinal mənfəətdən
- E) Vergitutulan mənfəətdən

**264. Xalis mənfəət necə yönəldilir?**

- A) İstehsalın inkişafına, ehtiyat fonduna
- B) İnzibati xərclərinin örtülməsinə
- C) Mənfəət vergisinin ödənilməsinə
- D) İtkilərin örtülməsinə
- E) Kommersiya xərclərinin örtülməsinə

**265. Satışdan mənfəətin amilli təhlil zamanı nə nəzərə alınır?**

- A) Ödəniləcək faizlər
- B) Məhsulun maya dəyəri
- C) Satılmış məhsulun faktiki həcmi
- D) Məhsul vahidinin qiyməti
- E) Satılmış məhsulun nomenklaturası

**266. İnflasiyanın tempi necə ölçülür?**

- A) Qiymət indeksinin köməyi ilə
- B) Təklif indeksinin köməyi ilə
- C) Tələb indeksinin köməyi ilə
- D) Satış indeksinin köməyi ilə
- E) Məhsul həcmnin səviyyəsinin köməyi ilə

**267. Təşkilatın mənfəət və zərər haqqında hesabatının məlumatları əsasında hansı göstərici hesablanır?**

- A) Satışın rentabelliği
- B) Aktivlərin rentabelliği
- C) Kapitalın rentabelliği
- D) İnvestisiyanın rentabelliği
- E) İstehsalın rentabelliği

**268. Aktivlərin rentabelliği nin amilli təhlilində hansı metoddan istifadə olunur?**

- A) Mütləq fərq
- B) qruplaşdırma

- C) İnteqral
- E) Balans

D) Orta həndəsi

**269. Maya dəyərinin tərkibi ən yüksək xüsusi çəkiyə malik olan xərclər hansıdır?**

- A) Material xərcləri
- B) Əmək haqqı xərcləri
- C) İdarəetmə xərcləri
- D) Ümumistehsal xərcləri
- E) Ümumtəsərrüfat xərcləri

**270. Məhsulun konkret növlərinin maya dəyərində bilavasitə aid edilə bilən xərclər hansıdır?**

- A) Birbaşa xərclər
- B) Ümumistehsal xərclər
- C) Ümumtəsərrüfat xərclər
- D) Ümum xərclər
- E) Dolay xərclər

**271. Məhsulun istehsalı və satış həcmindən bilavasitə asılı olmayan xərclər hansıdır?**

- A) Sərti sabit xərclər
- B) İdarəetmə xərclər
- C) Şərti dəyişən xərclər
- D) Birbaşa xərclər
- E) Dolay xərclər

**272. Dövriyyə vəsaitlərinin tərkibini nə təşkil edir?**

- A) Xammal, əsas material, yarımfabrikatlar
- B) İş maşınları və avadanlıqları
- C) Debitor borclar
- D) Borc kapitalı
- E) Xüsusi kapital

**273. Hansı göstərici dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini necə əks etdirir?**

- A) Dövriyyə vəsaitlərinin dövrəni əmsalı
- B) Ehtiyatların həcmi
- C) Dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunması əmsalı
- D) Mənfəət
- E) Dövriyyə vəsaitlərinin orta illik əmsalı

**274. Verilənlərdən hansı xüsusi kapitalın tərkibinə daxil edilmir?**

- A) Gələcək dövrlərin gəlirləri və gələcək xərclər üzrə ehtiyatlar
- B) Ötən illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti
- C) Əlavə kapital
- D) Məqsədli maliyyələşdirmə və daxil olmalar
- E) Əlavə xərclər üzrə mənfəət

**275. Mühasibat hesabına olan ümumi tələblər hansıdır?**

- A) Möhtəbərlik, tamlıq, əhəmiyyətlilik
- B) Müqayisəli olması, operativlik
- C) Operativlik, dinamiklik
- D) Dinamiklik, müqayisəlilik
- E) Möhtəbərlik, operativlik

**276. Dövriyyə göstəriciləri necə səciyyələndirilir?**

- A) İşgüzar aktivliyi
- B) Kredit qaytarma qabiliyyəti
- C) Bazar sabitliyini
- D) Gəlirliliyi
- E) Ödəmə qabiliyyətini

**278. Prospektiv təhlildən necə istifadə olunur?**

- A) Proqnoz idarəetmə üçün
- B) Retrospektiv idarəetmə üçün
- C) Situasiyalı idarəetmə üçün
- D) Opreativ idarəetmə üçün
- E) Taktiki idarəetmə üçün

**279. Hansı şaquli təhlil zamanı qiymətləndirilir?**

- A) Göstəricilərinin strukturunu
- B) Maliyyə nəticələri
- C) Göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqə
- D) Göstəricilərin dəyişməsinin dinamikası
- E) Göstəricilər üzrə nisbi kənarlaşma

**280. Məhsul istehsalının ahəngdarlığının qiymətləndirilməsində hansı əmsaldan istifadə edilir?**

- A) Ahəngdarlıq əmsalı
- C) Təzələnmə əmsalı
- E) İstehsal güclərindən istifadə əmsalı

- B) Köhnəlmə əmsalı
- D) Növbəlilik əmsalı

**281. Məhsulun hazırlanması üçün zəruri olan canlı əməyin miqdarını səciyyələndirən göstərici hansıdır?**

- A) Normativ əmək tutumu
- C) Normativ xalis məhsul
- E) Anbarda məhsul qalığı

- B) Normativ emal dəyəri
- D) Normativ maya dəyəri

**282. Ümumi məhsulun həcmində əmtəəlik məhsulun payını nə bildirir?**

- A) Əmtəəlik əmsalı
- C) Ritimlilik əmsalı
- E) Məhsul tutumu əmsalı

- B) Ahəngdarlıq əmsalı
- D) Fondverimi əmsalı

**283. Mühasibat hesabatının təhlilində istifadə olunan informasiyalar hansı tələblərə cavab verməlidir?**

- A) Müqayisəlilik
- D) Elmi yanaşma

B) Səmərəlilik

- C) Operativlilik
- E) Konfidensiallıq

**284. Müəssisənin xüsusi kapitalına nə aiddir?**

- A) Əlavə ehtiyat kapitalı
- C) Hazır məhsul
- E) Kassada hesablaşma və valyuta hesablarında olan pul qalıqları

- B) Kreditor borclar
- D) Debitor borclar

**285. Maliyyələşdirmə əmsalı necə hesablanır?**

- A) Xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi
- B) Borc kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi
- C) Borc kapitalın xüsusi kapitalla nisbəti kimi
- D) Xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi
- E) Xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi

**286. Maliyyə təhlilinin daxili subyektlərinə nə aiddir ?**

- A) Menecerlər
- D) Mühasiblər

B) Səhmdarlar

- C) Kreditorlar
- E) Debitorlar

**287. Təhlilin trend metodunun tətbiqi zamanı necə istifadə olunur?**

- A) Öyrənilən amillərin dinamikası sıralarının məlumatlarından
- C) Mütləq kəmiyyətlərdən
- E) Orta kəmiyyətlərdən

- B) Normativ kəmiyyətlərdən
- D) Nisbi kəmiyyətlərdən

**288. Kommersiya uçotunda ssudadan istifadəyə görə ödəniləsi məbləğ nə zaman hesablanır?**

- A) Ssuda müddətinin sonunda
- C) Ssudanın ilk başlanğıcından

- B) İldə iki dəfə
- D) Hər rübdə

E) Hər ayda

**289. İlk məbləğ borcun bütün müddəti ərzində tətbiq olunan faiz dərəcəsi necə adlanır?**

- A) Sadə
- C) Mürəkkəb
- E) Qarışıq

- B) Kombinləşdirilmiş
- D) Orta faiz

**290. Maliyyə hesabatı təhlilinin standart üsulu hansıdır?**

- A) Vertikal

B) Nisbi fərqlər

- C) Korrelyasion
- E) Zəncirvari əvəz etmə

D) Qrafik

**291. Debitor borcları və digər dövriyyə aktivlərinə hansı aiddir?**

- A) Tez realizə olunan aktivlərə
- B) Gec realizə olunan aktivlərə
- C) Yavaş realizə olunan aktivlərə
- D) Artıq realizə olunmuş aktivlərə
- E) Heş realizə olunmayan aktivlər

**292. Əmək ehtiyatlarında nisbi göstəriciyə hansı aiddir?**

- A) İşdən çıxma əmsalı
- B) İşçilərin sayı
- C) İdarəetmə heyəti
- D) Fəhlələrin sayı
- E) Şagirdlərin sayı

**293. İqtisadi təhlilin ənənəvi üsullar qrupuna hansılar daxildir?**

- A) İndeks üsulu
- B) Diferensial hesablanma üsulu
- C) Korrelyasion- regression təhlil
- D) Xətti proqnozlaşdırma üsulu
- E) Diskontlaşma üsulu

**294. Yaranmış bazar vəziyyətinin öyrənilməsini və qiymətləndirilməsini nə əhatə edir?**

- A) Marketing
- B) mühasibat uçotu
- C) Audit
- D) Statistika
- E) Menecment

**295. Marketing təhlilinin məqsədinə nə aiddir?**

- A) Daxili və xarici bazarın öyrənilməsi
- B) Əmək ehtiyatlarını öyrənilməsi
- C) Avadanlığın texniki vəziyyətinin
- D) Maliyyə nəticələrinin öyrənilməsi
- E) Material təchizatının öyrənilməsi

**296. Rəqabət qabiliyyətinin təhlili məhsulun həyat silsiləsində aparılma qaydası hansıdır?**

- A) Fasiləsiz və sistematik
- B) Hər gün dövrün sonunda
- C) Hər həftə dövrün əvvəlində
- D) İldə bir dəfə, operativ
- E) Aylıq, dövrün sonunda

**297. Material tutumunu və materail verimini hesablamaq üçün istifadə olunan göstəricilər hansıdır?**

- A) Material xərcləri, məhsulun həcmi
- B) Materialın dəyəri, material miqdarı
- C) Məhsulun dəyəri, Məhsulun miqdarı
- D) Material xərcləri, İşçilərin sayı
- E) Materialın həcmi, işçilərin sayı

**298. Material ehtiyatlarının ayrı-ayrı elementlərindən istifadə edilməsini nə səciyyələndirir?**

- A) Xüsusi göstəricilər
- B) Ümumi göstəricilər
- C) Nisbi göstəricilər
- D) Daxili göstəricilər
- E) Mütləq göstəricilər

**299. Materialveriminə təsir edən amillər hansılardır?**

- A) Məhsulun həcmi və sərf olunan xammal-materialın həcmi
- B) materialın keyfiyyəti və qiyməti
- C) Məhsulun keyfiyyəti
- D) Texniki və texnoloji amillər
- E) Satışda əldə olunan pul gəliri

**300. Fondverimi, fondtutumu, fondların rentabelliği nəyi xarakterizə edir?**

- A) Əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini
- B) Əsas fondların hərəkətini
- C) Əsas fondların texniki vəziyyətini
- D) Avadanlıqların yaş tərkibini
- E) maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini.